

EESTI SPORDI-LEHT

Nr. 22

12. 6. 1931.

Toimetuse ja kirjastuse
Tallinn, Muu tän. 24
Telefon 9-28 Postkast 70

Ilmub reedeti

Hind 15 senti

12. aastakäik
Tellimise hind:
aastas 6 krooni, kuus 60 s.

10. Eesti-Leedu maavõistlus 4:1.

Kogu kodumaad rahuldav võit täie staadioni pealtvaatel.

Läinud aasta kaotused tehtud tasa.

9. juunil kohtasid Tallinna staadionil järjekorralt 10. jalgpalli maavõistluseks Eesti ja Leedu rahvusmeeskonnad. Leedulased, kes kahe aasta jooksul tublisti harjutanud viinlase Dietrichi juhatusel ja kes tulnud läinud aastal Balti meistriks, lootsid ka Tallinnast võidu koju viia. Ometi ei läinud see korda ning nad pidid vastu võtma kaotuse, mis peaaegu tasa teeb meie hävinemise läinud aastal Klaipedas. Esimesel poolajal oli seis Eesti kasuks 2:0, siis teisel poolajal tuli 2:1, siis 3:1 ja lõpuks 4:1. Veel poolajal ei lootnud leedulased niisugust kaotust saada, vaid ennustasid 2:1 üldtagajärjena. Vilemehena toimis soomlane Esko Pekonen rahuldavalt.

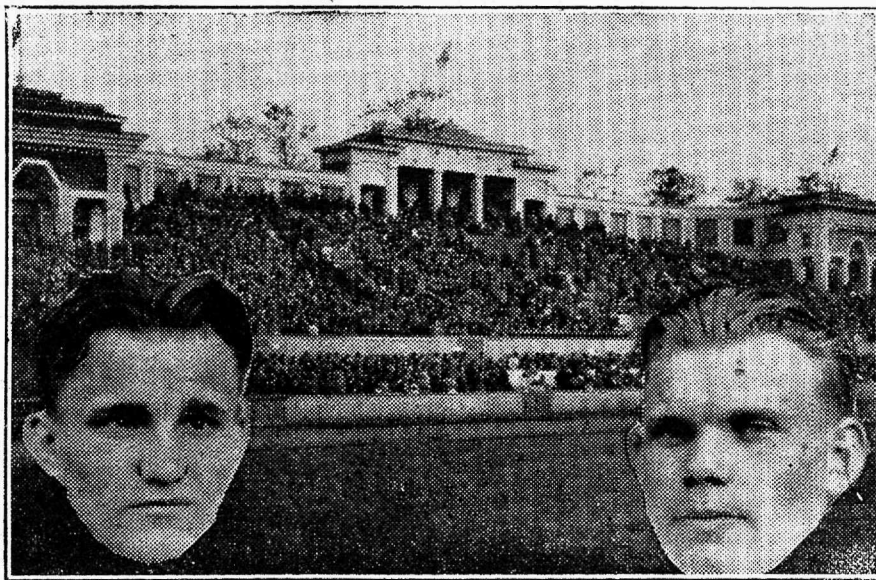
Võistlust jälgis umbes 4000 inimest. Pealtvaatajate ridades oli ka riigivanem K. Päts ühes ministrite ja diplomaatkonna esitajatega.

Leeduga 10 maavõistluse bilanss on nüüd: 7 võitu, 3 kaotust väravatega 31:12 meie kasuks.

Aastate jooksul kasvanud pivevus.

Järjekorralist Eesti-Leedu maavõistlust jalgpallis oodati suure pivevusega. Läinud aasta oli üldiselt halb aasta meie jalgpallile ning jättis mõruda meelega. Olime 1929. a. Balti meistri troonilt tõugatud ja jäetud 3. kohale. Olime kaotuse kaotuse järgi saanud ja juba kõneldi meil jalgpalli „kultuuri“ langusest, öieti selle hävinemisest. Ei suudetud enam leida rahuldavat seletust. Üks nuriseja järgnes teisele ning pahameele sajule ei suudetud lõppu teha. Meist ei olnud midagi järele jäänud. Olime kaotanud Kaunasest Balti turniiri, kaotanud Leedule ja Lätile. Loodeti rahuldust leida teistkordsest maavõistlusest Leeduga Klaipedas. Meie meeskond sõitis sinna kindla tahtmisega võita, et end rehabiliteerida. Kuid saatus tahtis teisi. Meie pidme meeskonna vastu võtma kaotusega 4:0, mis oli juba hävinemise tundemärk.

Tänavust hooaega alustati suure südamevaluga. Esimesena oli reis Riiga meie kõvemate ja püsivamate vastaste juure. Lätiga oleme alati olnud kui tuli ja vesi jalgpalliväljal. Üksikud mees-

„Kuhjaga“ täidetud staadioni tribüün Eesti-Leedu jalgpalli-maavõistlusel. All: väravalööjad Kass (vasakul) ja Karm.

konnad seltside võistlustel on naabritest enamikus paremad ja võidukad olnud. Algaastatel surusime lätlased nende värava alla, kuid ikka kippusid nemad meile väravaid lööma. Suure vaevaga saadi kätte viik ja harva naeratas meile võit. Eriti raske oli mängida Riias. Nii siis mindi ka käesoleval kevadel suure südamevaluga Riiga mängima. Ometi suudeti seal kaasa tuua võit, mis tasakaalustas meie võitude arvu Lätiga ja andis väravates ühe edu.

Uueks vastaseks olid nüüd leedulased. Nad on paari viimase aasta jooksul tublisti edenenud.

Neid on õpetanud Viini parem mees ja Austria rahvusmeeskonna mängija Dietrich.

Juba läinud aastal andis õpetus end tunda. Kui nad meid võitsid, siis võidi öelda, et meie oleme nõrgad ja viletsad. Kuid kui nad juba Lätiga mängisid viiki, siis pidid nad ikkagi tublid olema. Tänavu varakevadel alustas Dietrich uuesti oma tööd ja viis selle ka tulemusteni. Leedu rahvusmeeskond sai tubli kooli mängides väliskülaliste vastu. Seda tehti juba läinud aastal, seda praktiseeriti ka tänavu. Nii sai Pariisi meister Club Francais neilt lüüa 5:2 ning teise mängu katkestamine sündis prantslaste poolt 2:2 juures. Ka loodeti Berliini „Preussenit“ lüüa, kuid saadi kaotus 5:1. See oli halb ennustus.

Leedulased tahtsid oma meeskonnale pakkuda kõik, mis võimalik. Enamik mängijaid toodi Tallinna juba pühapäeva õhtuks, et mehed kahe ööpäeva jooksul suudaks kohaneda ja korralikult

puhata. Läinud aastal Klaipeda kaotuse juures trööstisid nad meid, et meie kaotus tulnud reisiväsimusest.

Nüüd pidid nad sellest vabad olema. Klaipeda mängijad saabusid Tallinna ka juba esmaspäeva hommikul ning neilgi oli aega puhkamiseks.

Nad olid endas võrdlemisi kindlad ja veendunud, et võidavad meid, millega kinnitavad endale mitteametliku Balti meistri tiitli käesoleva hooajale, kui ei peaks toime tulema Balti turniir, mille läbiviimist võib takistada vabade tähtpäevade puudumine kokkuleppeks kolme liidu vahel.

Kogu pallipubliku meelega oli siis sellest tingituna ka küllalt pivev, ning sellest seletatav ka erakorraliselt suurt pealtvaatajate hulk teisipäevasel võistlusel. Tribüünide istekohad olid täidetud peale mõnede nummerdatud istekohtade. Võistlust austas oma pealtvaatamisega ka riigivanem K. Päts ühes mitme ministriga. Kohal olid ka mitmed diplomaadid, eesotsas Leedu saatkonna sekretäriaga.

Arvuliselt oli 4000 pealtvaatajat.

Staadion on pealtvaatajaid täis, kui ilmub riigivanem K. Päts haridus- ja sotsiaalministri J. Piiskari saatel. Vastu võtab teda liidu esimees A. Anderkopp. Tervitusmarssi helidel sammub ta suurde looshi. Otsekohe selle järele tulevad väljale pallipoisid, siis Leedu ja Eesti rahvusmeeskonnad ja vahekohtunik soomlane Esko Pekonen. Neid võetakse vastu rahvushümnidega.

Järgnes loosimine, kus Eesti valib poole vastu päikest.

Meeskonnad rivistusid algloogile järgmiselt:

LEEDU:

Abramicas
(LFLS)

Gudritskas Zebrauskas
(Kovas)

Dirgela Marcinkus Vilimavicius
(LFLS) (LFLS) (KSS)

Lingys Chmiliauskas Citavicius
(LFLS) (KSS) (Kovas)

Brazauskas Rajunečas
(KSS) (Kovas)

VAHEKOHTUNIK E. PEKONEN (SOOME).

Kass Räästas
(Sport) (Estonia)

Laasner Karm Einman
(Sport) (Sport) (Sport)

Idlane Silberg Reinfeldt
(Sport) (Sport) (Sport)

Neuman Peterson 1.
(Sport) (TJK)

Tipner
(Sport)

EESTI:

Poolaja lõpul lahkus Laasner. Asemele tuleb tema kohale Einman, viimase koha pärib Ader (Sport). Leedulased muudatust ei tee.

Mängukäik.

Leedulaste alglöökk vallutatakse ning pall toimetatakse Leedu poolele. Kuid seal ei püsi ta kaua ning juba kihutavad rohelist leedulased meie poolele. Kuid otsekohe on pall jälle teisel pool ja Leedu värava alla, kus kriitiline silmapilk likvideeritakse. Pall käib kiirelt edasi-tagasi, värava alt värava alla. Ühte pealelööki likvideerides tuleb Tipneril palju laveerida, kuna väravakastis olevad vastased Tipnerit löögile ei lase. 6. min. Leedu pealetungi pareerib Tipner palli kaugelelöögile. Siis järgneb vabalöökk Leedu kasuks 35 meetri pealt. Pall tuleb 16 meetri piirile, mille järele tekib meie kastis sudimine, mille likvideerimiseks kaitseliinid kõik jõu ja oskuse mängu panema peavad. Einman saab 8. min. läbisöödetud palli ja tungib peale. Järgneb aga peale vasaktiiva kombinatsioon värava out. 10. min. järele hakkab rügemla esimene hoog ja mäng muutub rohkem stabiilsemaks ja püsivamaks keskväljal. Einmani foulil järele tekib jälle Eesti poolele ägedam sumin, kus kaitsel õhtralt tööd. Siis saab palli Räästas, kes läbi tungib ja ilusa söödu keskele teeb. Karm ei jõua aga parajal ajal kohale ja ilusa kaares palli püüab väravavaht. Pall läheb aga varsti selle järele Eesti tärava outi. Pall on jälle ühest otsast teise käinud. 15. min. on kombinatsioon Räästas-Kass-Laasner, kes teeb pealelöögi, mille püüab Abramicas. Siis on pall jälle meie poolele, kus Peterson ta vaevalt ääreouti suudab toimetada. Väljaviske pareer- (Järg 5. lehek.)

Tartu koolide võimlemispidu.

ERNST IDLA, Kehakult. Sihtk. Val. Kehalise kasvatuse inspektor.

II.

Algkoolide poistele järgnesid algkoolide tüdrukud pr. Karolini juhatusel. Tüdrukud täitsid neli harjutust neile omase sulavuse ja poistest suurema täpsusega, nii et otsekohe võis märgata poistest palju tublimat tööd.

TÜDRUKUTE HARJUTUSKAVA OLI:

I harjutus: 1. Käe- ja õlavöölihas- te jõuharjutus. 2. Siseelundid ja jalge jõud.

II harjutus: 1. Jalalihaste jõuharjutus ja tasakaal. 2. Küljelihaste jõuharjutus. 3. Külje-, käte- ja õlavöölihas- te jõuharjutus.

III harjutus: 1. Siseelundid.

IV harjutus: 1. Jalalihaste jõuharjutus. 2. Seljalihaste jõuharjutus. 3. Jalge-, käte- ja õlavööliharjutus + tasakaal (nr. 3 kui rahustav harjutus).

Juba harjutuste valik näitab, et siin on tahetud rohkem anda kui algkoolipoiste juures ja just huvitav on see, et on ka suudetud rohkem anda.

Pole sellega nõus, kui väidetakse, et tüdrukutega on kergem töötada, nende suurema tähelepanelikkuse, kontsentratsioonivõime tõttu jne., sest kasvuperioodid on küll erinevad, kuid ka harjutuste valik võib olla erinev.

Algkoolide õpilaste harjutused olid peaaesjalikult jõuharjutused, kuna paindumise, kiiruse ja osavuse funktsioonid puudusid pea täielikult.

See võib olla küll enam õigustatud tüdrukute juures, kuid ka mitte täiel määral, sest paindumisharjutuse all ei tule mitte mõista lihaskava venitust, mis iseenesest juba lõtv ja nõrgalt arenenud, vaid ka liigendite ja luustiku arendamist.

On õige, et nende paindumus- ja lõdvestusharjutustega on mindud liiale, sest painutatatakse ja lõdvestatakse ka seal, kus midagi painutada ega lõdvestada polegi. Kuid nende füsioloogilist mõju jaatades teatud piirides ka algkooli töös, oleks meeleldi näinud Tartu kolleegide seisukohta väljendatuna esinemisharjutusis.

Mis ka algkooli tüdrukute harjutuskava juures võrastavana tundus, oli jooksu puudumine.

Olen alati juhtinud sellele tähelepanu, et koolides lastakse jooksta, aga ei õpetata lapsi jooksmat, mida loen üheks puuduseks, millel kaugeleulatav mõju laste kehalisele arenemisele.

Sama lugu oli ka kõndimisega, ühe sõnaga, neid küll kõige primitiivsemaid, kuid võiml. meetodilka hinnatavamaid ja põhipanemataid harjutusvorme, ei olnud harjutusväljal näha, mil oleks aima täiendanud Tartu kolleegide kavatahtelist tööd.

Ilma et rohkearvulist vaatajakondada oleks oodata lastud, marssisid nüüd juba selle sõna tõsisel mõttes päris rahuldava kõnnakuga väljale keskkoolide tüdrukud prl. Borkmanni juhatusel.

Väljamarssimine rahuldab kõigiti, pakkudes ka silmale vaheldust, sest siin oli mõistetud hoiduda sellest nimetatud ebaotstarbekohasest harvenemisest.

Sirgetes ridades marssisid tüdrukud kontsakõnniga, olgugi et liigagi üksteise külge surutult (joondumise mõttes), ees lipukandjad nurgeti- lõigates staadioni keskvälja kolmnurgaks, et hiljem jälle koonduda teises sektoris.

Kehaseis, kui mitte rahuldav, siis hea ja üldmulje kõigiti tore.

Keskkoolide tüdrukutel oli kavast viis harjutust:

I harjutus: 1. Jalalihaste jõuharjutus. 2. Kogu lihaskava. 3. Kogu lihaskava (kõik kolm elustav. har.).

II harjutus: 1. Jalalihaste jõuharjutus + tasakaal. 2. Küljelihaste jõuharjutus.

III harjutus: Siseelundid, jalgejõud + väljendus.

IV harjutus: 1. Jalalihaste jõuharjutus. 2. Kere, õlavöö ja kätelihas- te jõuharjutus. 3. Hingamisharjutus.

V. harjutus: 1. Esimene harjutus, kuid nüüd kui rahustav.

Asetatuna väljale neljameetriste vahedega, täitsid keskkoolide 380 naisvõimlejat kõik harjutused puhtalt ja teatud pingega, mis kujuneski üheks iseloomustavamaks jooneks nende võimlemisel.

Kõik liigutused olid pea erandita aeglase iseloomuga ja kohati koos vastava saatemuusikaga löid liig tõsise meeleolu.

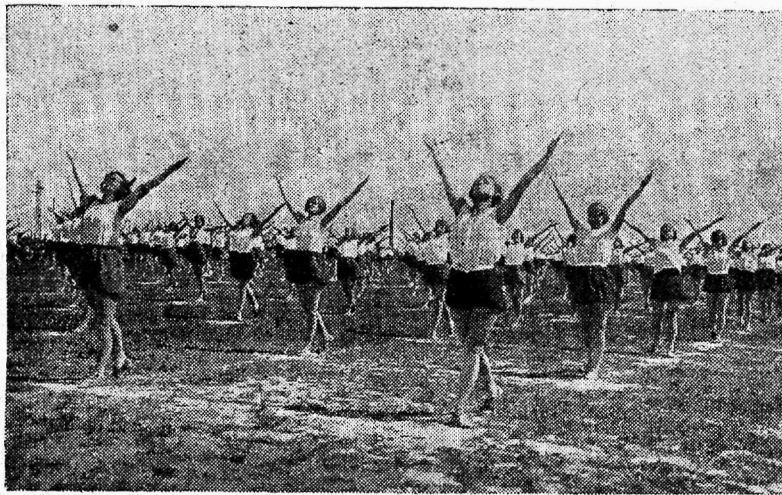
Selle meeleolu juurde tuleme tagasi veel hiljem ja seepärast piirdun siin-

nisugust eksimist, kus liikumine oli teatud seisakute esilekutsuvaks liikumiseks ja see seisak iseenesest kui pingelage poos ei esitanud nimetamisväärsed füsioloogilisi väärtusi.

Et prl. Borkmann oli hinanud harjutuste saatemuusika valiku tähtsust, seda tõendas elavalt Tartu koolide võimlemispidu, kus keskkoolide tüdrukute esinemine oli selle sündmuse tuumaks. Harjutused saadetud nende iseloomule kõigiti sobiva muusikaga löid enamikult tõsise, tagasihoidliku, natuke nagu vanainimesele kohase tõsiduse, mis ei sobinud vast ehk nii noorte päikesepaistelise kevadpeo ja nende tegelaste iseloomuga, kui harjutuste endiga.

See on küüdväärt, kui muusika leitakse või luuakse harjutuste iseloomu järgi ja mitte ümberpöörduvalt, nagu see seni meil on ikka kombeks olnud, sest võimlemine on ka üks osa vaimilisest kasvatusest.

See vaimilise joone hindamine prl. Borkmanni poolt ei tulnud esile ükski muusika tähtsuse hindamisel, vaid ka tüdrukute hingelistele omapäradele kohastatud harjutuste valikul.

Moment keskkoolide tütarlaste võimlemisest. Juhatab prl. Borkmann.

kohal ühe väga tähtsa füsioloogilise momendi juures, milline just viimasel ajal olnud üksikutele Tall. õpetajatele elavaks kõne- ja vaieldusaineks.

See on see bioloogilisest seadusest „liikumine vormib organi“ tuletatud tööviis liikumisvõimlemisena, s. o. kus lühema aja üksuses püütakse saavutada suurim hulk kasvuärritust ja mis on omakord kujundanud meetodi, mis tahab ühe võimlemisharjutusega haarata võimalikult kogu lihaskava. Olen selle tulise pooldaja ja seepärast ei olnud minu rõõm mitte väike, kui nägin selle teostatuna massiharjutustes vaatamata sellele, et ehk natukene tagasihoidlikult.

Kogu harjutuskava vaadeldes näeme, et siin on kinni peetud põhimõttest, et võimalikult kogu lihaskava saaks läbi töötatud, mis sarnastel massiesinemistel omab esimesejärgulise tähtsuse, kuna kaaluvam osa, kui mitte see peamine ettevalmistus toimub just õpilase kasvava organismi arvel.

Seega on kõigiti tervitatav niisugune tööviis, mis ka võimlemispidustuste ettevalmistustöö seab esikohale kõige muu tähtsa kõrval ikkagi selle kõige tähtsama, s. o. tahe ja oskuse arvestada selle kõige tähtsamaga — õpilase kasvava organismiga.

Segavalt ja stiilrikkavalt mõjus ainult asjaolu, et harjutused olid kuidagi kombinatsioonharjutuste laadi ja mõneski kohas võis tähele panna

Siin olid esitatud eht vanad turni- jalikud väljaastet kõige mitmekesisel kujul, alates harilikust joont- mõjutavast väljaastest ja lõpetades kas või kuulitõukaja liigutusega, kui hilisema aja kergejõustiku ja võimlemisharjutuste liitumiskatsete esitajaga.

Isegi käteplaksutamine, kui keskkooli poistele ebakohane ja efekti taotlev harjutusühendus oli esitatud. Kohati oli küll õige tugevaid ja toredaid harjutusi, kuid see ei parandanud üldmuljet, sest täitmise jättis väga palju soovida.

Hr. Reinvald oli valinud harjutuste täitmiseks kiirema tempo, kui seda teiste rühmade juures tähele panna võis ja see meeldis.

Muusika valik oli siin küll ebaõnnestunud ja jäi mulje, nagu oldi toimetatud liialt koduselt, mugavalt ja üksikõiksel.

Näiteks üksikute liikumiste vahepeal hakkasid poisid kohapeal tammuma, mis mõjus mitte üksi silmale valusalt, vaid haavas ka selle kavatahtliku töö väärtust, mida esitasid teised rühmad.

Niisugune võimlemine ei suuda kõita poisse intensiivsele tööle võimlemise alal ja kui veel võimlemiseks ruumid ja õppeabinõud ka puudulikud, siis on asjata imestada mängude hiiglaharrastuse üle koolis ja selle arenemist pallikultuseks.

Kokkuvõttes jäi mulje,

et poiste võimlemine Tartu koolis (kui võimlemise tasapinda üldse hinnata ainukesel hindamisvõimalusel, s. o. koolide võimlemispeo kaudu, missugune muidugi on väga ebamäärane hindamisviis) on tasapinnalt madalamal kui tütarlaste oma.

Poiste kehahoid oli siin eksimatuks tõendajaks, et tüdrukute rüht oli suutlikum esitama parimat seisakut, mis ei olnud kogunisti mitte sunnitud ega ebaloomulik.

Üksikasjalikumalt hinnates esinemiste sisu, jäi minule isiklikult segane pilt sellest, kuidas Tartu kolleegid suhtuvad n. n. hingamisharjutustesse, sest esiteks ei olnud ühtlust selles küsimuses ja teiseks tundus, et jooksu ja teisi siseelundeid arendavaid harjutusi suuresti ei hinnata — vähemalt sel esinemisel oli see nii.

Üldiselt peab aga hindama Tartu õpetajate algatust ja tahet, kes eesotsas peakorraldaja hr. Reinvaldiga teostasid esimese nii suure võimlemispidustuse Tartus ja selle kaudu esimestena näitasid, et masside esinemistel tuleb loobuda kombinatsioonharjutustest ja tuleb kava koostada vastavalt maksva või vastuvõetud füsioloogilisele järjestusele.

Selle koolide võimlemispeoga on igatahes astunud jõurikkalt kaugemale meie kooli-võimlemisarendamisel, on tehtud vigu ja neist oleme kõik õppinud mitte parastades, vaid sõbralikus arusaamisest sellest, mille poole rühhib meie tänapäeva eesti võimlemis-õpetajaskond.

Töötades ja neid töötulemusi piinlikult varjates suudame omale luua kindla meetodilise ilmavaate, suudame oma tööd kohastada nende oludele, kus meie oma igapäivases töötame ja mõistame ka ühiselt kokku astudes luua midagi suuremat ja püülikumat — üleriiklised võimlemise pidustused.

Kiirkäijate eliit Riias.

Sakslane Schwab käis 5 km. 21:75,8, mis uueks maailmarekordiks. Mis kõnelevad ilmakeeleks.

Mai viimastel päevadele peeti Riias suuri rahvusvahelisi kergejõustiku võistlusi, peaaegselt kiirkäimise ja jooksu alal. Käimisest võtsid osa peale lätlaste, eesotsas volmarlase Dalinshiga, kes võitnud „Quer durch Berlin“, veel viimasele kaotaja sakslane Schwab ja itaallane Valente. Jooksjatest oli kohal sakslane Brauch, kes võitis kevadel jooksu läbi saksa pealinna.

Esimesel päeval saavutas Schwab 5 kilomeetri käimises uue maailmarekordi ajaga 21 min. 57,8 sek. Endine rekord kuulus taanlase Rasmussenile ajaga 21:59,8. Teiseks tuli lätlane Dalinsh — 22:05, kolmandaks itaallane Valente — 23:24,8.

Silmatorkavat huvi pakkus veel 20 kilomeetri jooks, mille võitis sakslane Brauch, ajaga 1:10:38,9 sek. Teiseks tuli peshitslane Maleiko — 1:12:32, mis on uueks Läti rekordiks. Mottmiller jäi kolmandaks — 1:14:29.

Teised kergejõustiku tagajärjed olid: 100 mt.: Kivit — 11,0; 100 mt. naistele — Strautman — 13,2; 1500 mt.: Rekstin — 4:19,5.

Kiirkäimises oli äge võistlus Dalinshi ja Schwabi vahel.

Viimast ei peetud küll tõsiseks konkurendiks, kuna lätlane viimasel viiel kohtamisel teda igakord löönud. Ometi pandi lootusi Valente peale, kes aga kahjuks ei ole lühimaa käija.

Käigu stardi järele tõmbab end ette riialane Dsenit, kes aga kiiret tempot ei kannata ja varsti teised endast mööduda laseb. Esikohale rühub Dalinsh, kuna sakslane ja itaallane käijate üldises grupis püsivad. Alles mõne ringi järele hakkavad parimad eralduma. Järjestuvad Dalinsh, tema kannul Schwab ja 30—40 meetrit järele Valente. Viimane teeb korduvalt katseid esimestele järele jõuda, kuid asjatult. 6 ringi enne lõppu teeb Schwab katset Dalinshist mööduda. Kuid viimane õnnelt astub külalisele jalale, mis sunnib meest paariks sekundiks peatuma. Seisatab ka Dalinsh. Siis jätkavad kahekesi käimist. 2 ringi enne lõppu veendub Valente, et ta vastastest jagu ei saa. Ta tahab isegi käigurajalt lahkuda, kuid kohtuniku soovitusel lõpetab kolmandana võistluse, olles viimaseni väsinud.

Viimasel ringil aga, 70—80 meetrit lõpulindist, Schwab kiire jõupingutusega möödub Dalinshist. Viimane pingutab, kuid ei suuda sammu pidada, rääkimata veel möödumise. Nii võidab siis sakslane maailmarekordilise ajaga.

Peale võistlust oli ka palju kõnelemist. Valente seletas, et Schwabi käigustil ei olnud puhas. Ta on mitu korda jooksnud. Dalinsh olla sellepärast teenimatult kaotanud. Kahju, ja Riia võistlustel ei olnud rahvusvahelisi kohtunikku.

Dalinsh arvab samuti, et Schwab paar korda jooksusamme tegi. Astunud temale kogemata jalale sellepärast, et sakslane temast ebaõigelt mööduda tahtis. Peatus kui korralik sportlane ja ei tahtnud ta peatumist enda huvides kasutada.

Schwabi tehti kohtuniku poolt tõesti üks märkus jooksusammude pärast. Kuid kõrvaldamiseks on vaja kolme märkust.

Schwab seletab, et Riia võistluste vastu ta erilist harjutanud.

„Tea,“ ütleb ta, „Riias ei peetud „vanakest“ Schwabi tõsiseks konkurendiks.

Mu sihiks oli püstitada uut maailmarekordi ja ma saavutasin selle. Dalinsh kaotas kogemuste puudusel. Esimest 5 ringi olid liiga kiired. Sarnase tempoga oleks ta maailmarekor-

di purustanud poole minuti võrra. Kuid sarnaste aegade ei saa naljatada. Mul oli välja töötatud taktika ja see viis mu võidule. Alguses olin aeglasem, siis jõudsin Dalinshi järele, kuid ei möödunud temast enne viimast sirget, kus oma jõudu tundsin.“

Sakslane loodab, et see maailmarekord ei jää viimaseks. Ta kui vanem inimene peab üle minema pikamaadele ning Los Angelesis loodab 50 kilomeetrit maailmarekordini jõuda.

Itaalias on kiirkäimine tublisti arenenud ja seal kujunenud armastumaks spordialaks. Valente oli vaevalt 14-aastane, kui ta ühel noorsoo võistlusel kuulsama itaalia kiirkäija tähelepanu äratas. Viimane võttis ta õpetamise enda kätte ning varsti võis poiss juba võite saavutama hakata. Armando Valente oli vaevalt 17-aastane, kui saavutas silmapaistvama võidu.

Tema vastaseks oli Fridgerio — 1924. a. Pariisi olümpiamängude võitja. Umbes kolm aastat tagasi püstitas Valente esimese Itaalia rekordi.

Esimese maailmarekordini jõudis ta läinud aastal Pariisis,

kus võistles Dalinshiga 25 kilomeetri peale. Mõni aeg hiljem saavutas ta Milaanos teise maailmarekordi ja nimelt 20 km. peale.

Valente jutustab, et ta kogu oma tähelepanu pühendanud ettevalmistusele Los Angelesi mängudele, mille kavas on ka 50 kilomeetri käimine. Riia stardile vaatas ta kui katsevõistlusele tuleva aasta suurkohtamisele. Seal loodab ta ka näha Dalinshi, kelle võimeid tal korda läks Riias kontrollida. Ta ei eita, et Dalinsh hea kiirkäija on, kuid arvab edasi, et

lätlane siiski tema võimetele ei kiini.

Itaalia headel sportlastel on ka oma kaitsja ja ergutaja Mussolini näol. Kui mõni silmapaistev mees stardib väljamaal, saab ta võistluse päeva hommikul duce käest telegrammi:

Sa pead võitma. Benito Mussolini.

Valentel on mitu sarnast telegrammi omas arhiivis. Ta kannab kaasas ka kuldmedalit, mis läinud talvel talle kinkis Mussolini.

Tal on üle 500 auhinna,

mis enamikus viidud hoiule isakodu. Poleks ruumi neile kõigile minu enda korteris, arvab itaallane.

Valente on lõunamaalaseks kuuma-vereline ja ärritub väga kergelt. Tuletatakse meelde ühte võistlust Prantsusmaal. Ta oli vastastest kauget ees. Hakkas juba lõpusihile jõudma. Seisuplatsilt kostus hüüe:

Berliini staadion tehakse sügavamaks.

Ruumi 90.000 pealtvaatale.

1936. a. olümpiamängude tulevad pidamiseks Berliinis. Selleks on sakslastel kasutada Grunevaldi staadion, mis ehitatud 1913. a., kuna VI mängu pidid pidamiseks tulema Berliinis. Praegune staadion ei ole enam täies ulatuses kõlbulik suurte rahvusvaheliste mängude korraldamiseks. Praegu suudab ta mahutada 50.000 pealtvaatajat, mis aga vähe, kuna huvilisi märksa rohkem kokku tuleb. Tahtakse publiku mahutust tõsta 90.000 peale. Kavatakse ka kaetud tribüün ehitada. Riietus- ja ajakirjandusruumid tulevad laiendada. Ka tulevad juurepääsuteed avardada. Välja sõidutee kavatakse lõhkuda ja kogu staadioni sisemine väli 5 meetrit ääres olev betoonist ehitatud ratta-sügavamale lasta. Sellega lüheneks praegune jooksutee 600 mt. 500 mt. peale. Sellega võidetakse pealtvaatajatele hulk ruumi juure.

Ujumisvõistlused peetakse sportfoorumis basseinis. Samas on ka maadluse, poksi, vehklemise ja teiste alade jaoks ruumid. Ujumisbasseini ka-

Valente — makaroni . . .

Need olid nähtavasti prantsuse jomkäraka ainsad sõnad itaaliakeelsest leksikonist. Kuid ometi mõjusid nad itaallasele. Ja isegi väga tunduvalt. Ta kiirendas käiku, suurendas veelgi vahet konkurentidega ning kui jäi lõpusihini vaevalt pool ringi, ootamatult pöördus kõrvale ning lahkus käigurajalt.

Tseremoniaalmarssi sammuga lahkus ta väljalt

ning läks riietumisruumi.

Tekkis enneolemata skandaal. Mõlema maa kergejõustiku liitude vahel pidid isegi vahekorrad lõppema. Kuid järgmisele suurvõistlusele Prantsusmaal kutsuti ka esimeste hulgas . . . Valente.

Ühe võidu järele linnapea pani võidupärja Valentele ümber ja nimetas teda imelapseks. Sellele vastas Valente, et ta ei ole imelaps, vaid on itaalia kiirkäija. Ta tahtis sellega alla kriipsutada Itaalia kiirkäijate kõrget klassi. Kuuluvad sellesse rahvusse peale tema ja Fridgerio veel nimed, nagu Kapistoletti, Kasarini,

Neilt kiirkäijatelt on Valente pärandanud ka oma

kingade saladuse.

Võistluskingad kaaluvad 120 grammi. Valente ei võimalda päevapiltnikkudel kunagi aparaati sarnaselt asetada, et kingi saaks korralikult päevapildistada. Kingade number on 38, kuna Valente harilikud jalanõud on 45.

Valente võit 15 kilomeetrit.

Järgmisel päeval peeti võistlust 15 kilomeetritele. Juhib itaallane, kes kiire tempoga väsitab Da-Cinshi, kes maha jääb umbes 100 mtr. ja 10. ringil käimise katkestab. Nüüd taandab Valente käigutempot. Valente lõpetab esimesena 1 tund 11 min. 40,4 sek., mis uueks Itaalia rekordiks. Taanlase Rasmussenil ilmerekordist on see halvem 1 min. 17,6 sek. võrra. Teiseks tuli Schwab — 1:12:6,3 sek. ja kolmandaks lätlane Bubenko — 1:17:47,3.

10 km. jooksu võitis Pute — 33:46. Berliinlane Brauch jäi teiseks — 34:3,7 ja kolmandaks Mottmiller — 34:17,6.

Olümpia teatejooksu võitis „Union“ — 3:42,8; ketas: Jirdis — 59,54. Kuul: — Dimse — 14,48 (uus Läti rekord). Kõrgus: Karlsberg — 1,70.

Järgmisel pühapäeval Volmaris peetud kiirkäimise võistlustel 7 inglise miilile võitis Dalinsh — 52:06,1. Teiseks tuli Schwab — 52:20,8. Valente püsis 4 km. eesotsas, kuid siis jõudis lätlane ette. Valente lahkus peale märkust vahekohtuniku poolt.

Ameerika ülikoolide meistrivõistlused.

Philadelphias peeti Ameerika ülikoolide meistrivõistlusi kergejõustikus. Esitatud oli 37 kooli 670 sportlasega. Tagajärjed olid silmatorkavad:

Kaugus: Boyle — 765.
Kuul: Hall — 14,98.
Oda: Churchill — 67,34.
Kõrgus: O'Connor — 1.95,5.
Ketas: Jones — 48,52.
120 yardi tõkkes: Eugen Record — 14,6.
100 yardi: Wykoff — 9,6.
Üks miil: Hollowell — 4:18.
440 yardi: Williams — 47,4.
2 miili: Mc Cluskey — 9:26,5.
880 yardi: Eastman — 1:54,4.
220 yardi tõkkes: Payne — 23,6.
220 yardi: Tolan — 21,1.
Vasar: Conner — 50,96.
Teivas: Graber — 4,28.

Inglise kaotus Pariisis.

Albioni meeskond sai jalgpallis lüüa 5 : 2.

Mai keskel peeti Pariisi Colombes staadionil jalgpallimaavõistlust Prantsuse ja Inglismaa vahel. Üllatuslikult võitis esimene 5 : 2 35.000 pealtvaataja juuresolekul.

Kõige suuremad optimistid Pariisis poleks julenud ennustada oma koomduse sarnast võitu inglise profimeeskonna vastu. Inglise meeskond ei olnud kunagi võitnud inglise meeskonda vastu. Inglise meeskond ei olnud kunagi võitnud inglise meeskonda vastu. Inglise meeskond ei olnud kunagi võitnud inglise meeskonda vastu.

Inglaste ainsaks troostiks jäi nende 4 : 1 võit Belgia üle.

Austria rahvusmeeskond löi Šotit 5 : 0.

Itaalia meistrivõistlused kergejõustikus.

Bologna staadionil peeti Itaalia meistrivõistlusi kergejõustikus. Tagajärjed olid:

200 mtr.: Carlini — 22,4; Toetti — 22,6; Maregatti — 22,8.
800 mtr.: Beccali — 1:57,8; Tugnoli — 1:58; Gordini — 1:59.
5000 mtr.: Franzechini — 15:28,8; Lippi — 15:32,6; Lazerini — 15:32,8.
400 mtr. tõkkes: Facelli — 55,1; Cumar — 56,8; De Negri — 57,2.
4x400 mtr.: Ambrosiana 3:23 (uus Itaalia rekord); Propatria 3:27,8; Bologna Sportiva — 3:28.
Kaugus: Tomasi — 7,23; Maffai — 7,19; Cortopsi — 7,02.
Teivas: Mazzochi — 3,50; Innocenti — 3,50; Lambiosi — 3,40.

Itaalia kaotus Tšehhoslovakkiale tennis.

Suureks üllatuseks tennisilmas on Itaalia kaotus Tšehhoslovakkiale Daviscupi võistlustel. Tagajärg on mitte vähem kui 5:0 viimase kasuks. Kaotas ka Morpurgo, Itaalia suurim lootus. Koos Del Bonoga paarismängus alistus ta Menzel-Marsaleki vastu 6:3, 6:4, 6:1.

Daviscupi võistlustel Jaapan löi Egiptust 4:1, kuna Inglismaa saavutas võidu Lõuna-Aafrika üle. Viimastel oli ägedam mäng Austini-Kirby vahel, mis oli 6:2, 6:3, 2:6, 10:8, 10:8 inglise kasuks.

— Björn Kugelberg on Malmö jooksnud 300 mt. 35,8 sek.

— Tšehhoslovakkia-Ungari maavõistlus jalgpallis asjaarastajate vahel peetuna Pardubices lõppes esimese kasuks 3:0.

— Barcelona-Praaga linnavõistlus jalgpallis Barcelonas lõppes kodulinna võiduga 1:0.

— Hirschfeld on kuuli tõganud 15,30 mt.

Inglise uus maratonirekord.

Inglise maratonijooksu võistlusi peeti 42,2 kilomeetritele Windsorist Londoni. Võitis kuendat korda Sid Ferris ajaga 2 tundi 35 min. 31,8 sek., mis on uueks inglise rekordiks. Teiseks oli Morris — 2:36:37 ja kolmas Clarke — 2:45:05.

— Biesenthal, Saksa meistrinna kettaheitel, saavutas Berliinis 35,52 mt.

— Paavo Nurmi jooksis Hannoveris 5000 mt. — 14:56,2. Teiseks tuli Cohn — 15:04.

PÄRNU RINGVAADE.

G. Schmidt kõrgust 180.

Mees-keskkoolide sportliku taseme tõus.

TJK katastroofiline kaotus Tervisele 6:2.

TJK — PJK 3:1. Sindi Kalju — Pärnu Vaprus 2:2.

Pühapäeval korraldas Pärnu Vaprus hooaja esimesi kergejõustiku võistlusi kolmik-maavõistluse katse-na. Võistlejaid oli äärmiselt vähe, kuna suur osa seni hoolsas treeningus püsinud sportlasi arvas heaks millegi pärast puududa.

Suurema osa aladest piirdus osavõtjate arv vaid ühe või kahega!

Seevastu saavutusiga võib jääda üldiselt rahule arvestades esimese võistlusega. Päeva hinnatavama märgi püstitas Gert Schmidt, saksa spordiring, kes Eesti viimaste aastate stabiilsema kõrgushüppajana ületas kergelt esimesel katsel 180 sm. kõrguse, milline saavutus hooaja parim Eestis. Noorist on paljulubav H. Puistama, Vaprus; kes suurepärase stiiliga hüppates saavutas 165 sm., kellest võib tõusta kõige lähemal ajal võrdne järglane Schmidtile. Sama Puistama oli hoos ka kettaheitel — lennutades noorte ketast 45,27 mtr. Kolmas tubli tagajärg tuli noorelt L. Matskinilt, kes 60 mtr. kattis 7,4 sek. 5000 mtr. jooksus jõudis Arn. Petermann konkurentsilt võisteldes vaid 16,28,8-ni. 100 mtr. piirdus H. Kadaki aeg võrdsete vastaste puududes 11,7.

Tehnilisi tulemusi:

60 mtr. noortele: 1. L. Matskin, Vaprus, 7,4; 2. F. Tammann, Tervis, 8,0.

Kaugus noorile: 1. L. Matskin, Vaprus, 5,64.

Kõrgus noorile: 1. H. Puistama, Vaprus, 1,65; 2. L. Matskin, 1,55.

100 mtr.: 1. H. Kadak, Vaprus, 11,7; 2. G. Beckmann, Saksa spordiselts, 12,0.

5000 mtr.: 1. A. Petermann, Vaprus, 16,28,8; 2. A. Klein, Vaprus, 17,20,6.

5x1000 mtr.: 1. Kombineeritud meeskond, koosseisus Kontus, Mätk, Peters, Madisson, Bernhardt, ajaga 15,22,0; 2. Saksa spordiselts.

Ketas noorile: 1. H. Puistama, Vaprus, 45,27; 2. Laas, Tervis, 38,83.

Kõrgus: 1. Gert Schmidt, Saksa spordiselts, 180; 2. Joh. Meimer, Tervis, 165.

Kaugus: 1. H. Kadak, Vaprus, 6,11. Kuul: 1. G. Schmidt 11,25; 2. K. Vabris, Vaprus, 10,85; 3. F. Kuus, Saksa spordiselts, 10,58.

Politsei spordiring Edu korraldas omavahelised mürdmaajooksu võistlused,

millest osavõtjaid oli 7. Maa ulatas üle 4 klm. Mürdmaa võitis Eduard Madisson 13,37,8; 2. Tamm, 14,36,4; 3. Spielberg 14,59,6.

Möödunud nädalal peeti

keskkoolidevahelisi kergejõustiku esivõistlusi,

kus saavutati rida häid tagajärgi. Tuleb märkida siinkohal faktina, et viimase kooliaasta jooksul meeskoolkooles on tehtud edusamme kehalise kasvatuse alal ja nimelt kergejõustikus. Tuleb nimetada kontrastina, et kohalikus naisgümnaasiumis kergejõustikku spordialana ei tuntu üldse, rääkimata veel selle ala harrastamisest! Võistluste parima saavutusena tuleb nimetada Nugise tagajärge kerges kuulis 14,04 ja kaugushüppes 5,80. Momendi kõrgushüppe hiilgepäevadest Pärnus annab selge pildi asjaolu, et koolinoored isegi B klassis ületasid massiliselt 150 sm.

Laupäeval ja pühapäeval

võistles Pärnus Tervise kutsel liiduklassi meeskond TJK.

Esimesel päeval oli vastaseks Pärnu nimekaim. Match lõppes Tallinna jalgpalliklubi eduks 3:1, poolaeg 0:0.

Esimesel poolajal oli ülekaalus piklased tuule tunduval soodustusel, kuid tagajärje märkimiseni ei küünninud löögijõuetu edurivi. Äärmiselt kahvatud olid mõlemad Pärnu jalgpalliklubi ääreaajad, samuti rohkelt soovida jättis kesktrio. Teisel mängupoolel püüab TJK haarata initsiatiivi, kuid algvärava tegemine kuulub pärnlasile ja nimelt PJK-i uue edurivi juhi A. Paarale, kes lähedalt distantsilt kirjutab 1:0, 6 min. järele jõuab Tallinna nimekaim viigistamiseni ja võiduvärav langeb alles normalaja lõpule, kuna 93 min. kerkib seis 3:1-le ja 98 mänguminutil vilistab B. Schmidt matshi lõppenuks! TJK-i eest väravaid löi ps. Uuukivi 2. ja Valdov ühe. Teisel mängupoolel olid tuntuvas ülekaalus pealinlased.

Hoopis palavama jalgpallimatsh lavastati pühapäeval, mil vastamisi seisid

Tervis ja TJK.

Pärnu jalgpallipublik võis kaasa elada kolme aastase vaheaja järele teise siinse pallisordi suursündmuse. 1928. hävines Tervisele Kalev „toorelt“ 4:1 ja 7. juunil 1931. kordas sama meeskond veelgi suurema margi Pärnu spordiajalukku, liidus ladusalt 6:2 vahekorra juures liiduklassi TJK-i. Tagajärg saavutati võrdsemisi heaklassilise mängutaseme juures. Tervis esitas oma kõigi aegade parima partii, meeskond kogu tervikuna oli hea. Otse suurepäraselt tööd tegi edurivi, kelle paremtiib ületas vasema. Suures löögihoo oli ka kaitse, kuna väravavahil oli täieline „pühapäev“. Kaks langenud väravat olid mõlemad püüdmatud, viimane isegi penaltist.

TJK-l mängis edurivi laupäevastest paremini, kuid üldiselt lonkas mäng peamiselt just mõlemal päeval th. B. Reini puududes, kellela noored tiklased kui juhita laevake ulgumerel.

Samal päeval kohtasid Kesk-Eesti ringkondade võistluste tsüklis Pärnu Vaprus ja Sindi Kalju. Mäng peeti Pärnu staadionil. Mõlemal meeskonnal oli see esmakordseks esinemiseks hooajal.

Match andis tulemusena viigi 2:2, poolaeg 1:0 Sindi Kalju eduks. Vapuruse mäng oli täieline vari varemalt aastaist, kuna Sindi Kalju meeskond on teinud läbi tubli treeningu P. Märgi juhtusel ning esines võrdlemisi südilt.

Kilde.

„Läänerindel seisukord muutuseta“, lausus Pärnu Vapuruse esimees Joh. Tamm oma kümnendal valitsemisaastal, kui teatejooksu meeskond kevadise hooaja viimase jooksu ümberlinna võitis ja linnapea karika neljanda rändauhinna tänavu Vapurusele vastu võttis. Vaprus on võitnud kõik neli jooksu ühes rändauhinna-dega: Pärnu spordiliidult — parimale meeskonnale propaganda-mürdmaajooksul, jalgpalliliidult parimale palimeeskonna mürdmaas, Joh. Meimeri bowle — Sindi-Pärnu maantee jooksu võites ja hra O. Kaski oma ümberlinna jooksus. Esimene langes juba jäädavalt Vapurusele.

Enne ümberlinna teatejooksu lehitsedes oma spordimärkimikku lausus keegi: Jooksu võidab Vaprus — õigem Puust. Teisiti ei saagi see olla, sest kõik seitse jooksu on aastate rägastikus võitnud Villiam Puust oma meeskonnaga. 1925.—1927. aastani Tervise meeskonnas selle vanema ja 1928. a. üleminesse oma kaastellega Vapurusesse — metsikuse tõttu juhtis ja koostas ekskaptenina võitja rivistuse, milleks osutus esmakordselt Vaprus. 1929. a. alates juhib uuesti jooksjana oma kümnet, tulles kindlalt esimeseks. „Egas Villul tänavugi ei väärata!“

Ja Villu ei vääranudki, kes ise suurendas Meimeriga jookstes Vapuruse ja Tervise distantsi maksimumini. Kõik seitse aastat on sekundeerinud Villule truud võistluskaaslane Juku

HAAPSALUST.

Haapsalu suvihoaja avamängule — mürdmaajooksule, lisaks oli 3. nelipühi pühapäeval peetud 5x500 m. tänavateatejooks. Võistlesid läinud aasta võitja ja Haapsalu kaupmeeste seltsilt pandud rändauhinna kaitsja „Läänela“ ja politsei ning piirivalve meeskonnad.

Juba esimeses vahetuses tegi „Läänela“ mees Kool Läänelale kõva edumaa, mida Konsen, Neider, Kiil ja lõpumees Leetsmann kuni 1500 m. suurendasid; ajaks osutus 6,40,8 (läinud aastal rek. 6,25,5). Üllatusena oli piirivalve teine koht politsei ees, kuna varemadel aastatel politsei selle jooksu korra võitnud ning teine kord „Läänelale“ napilt alistuma pidi.

Haapsalu rikastus jällegi ühe hea sportlase võrra. Nimelt asus Järva-maalt Haapsalu elama E. Kool — tema tutvustamiseks tähendan, et sama mees omab Järva rekordi kolmikuis — 13,06 m.

Omakohtaseks suursündmuseks Haapsalus oli 31. mail peetud Haap-

Lisaks suurematele ja juba varemalt tunnustust leidnud Läänela keskkoolide spordisuurustele — Klanseni'le, Luther'ile, Preimanni'le j. t. oli tõusnud rida noori lubavaid jõude. Nii seminarist Talts, kes neil võistlustel üldse teist korda elus olevat sportinud, saavutas 100 m. — 12,0 ja kõrguses — 1,60 m. hõlpsa vaevaga. Edasi Bergmann (güm.), kelle kõrgus 1,60 m. ja 1000 m. — 2,56,5 külaltilki head algaja kohta.

Võistluste toredama saavutuse näitas aga güm. III kl. poiss, 17 a. B. Teng — heites kergelt oda 52,30 m., milline vist parim tagajärg tänavustel koolipoiste võistlustel Eestis.

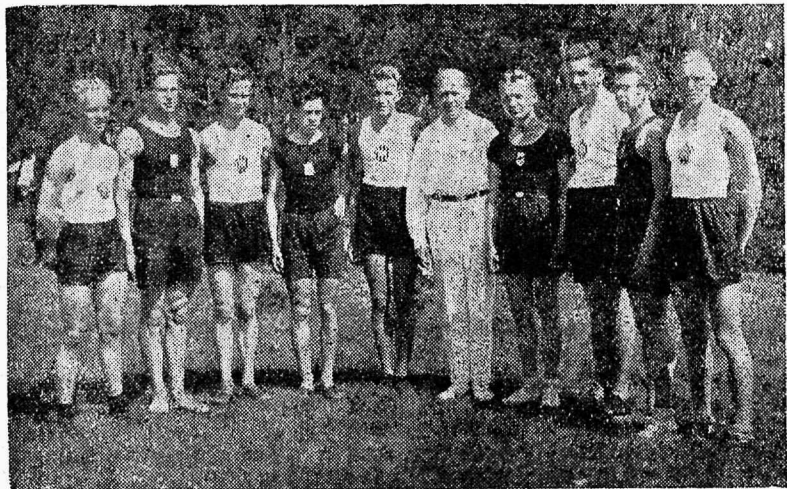
Saavutatud tagajärjed olid:

100 m. jooks: 1. Talts 12,0; 2. Luther 12,1.

1000 m.: 1. Treimann 2,56,0; 2. Bergmann 2,56,5.

Kaugus: 1. Preimann 5,84; 2. Klanseni 5,67.

Kõrgus: 1. Bergmann 1,60; 2. Talts 1,55 (vahehüppes 1,60).

Grupp võistlejaid Läänemaa keskkoolide spordivõistlustelt. Keskel võimlemisõpet. hr. H. Rosenberg. Kolmas paremalt lootustandev odamees B. Teng.

salu koolinoorsoo võimlemispidustused ühes kergejõustiku võistlustega „Trois“ spordiväljal.

Arvuliselt oli võimlejaid 400 ja pealtvaatajaid kaugelt üle 1000, mis ka omaette rekord.

Juba rongikäik linnast 2,5 klm. eemalolevale Trois väljale pakkus kaunist vaatepilti, seda kaunimad olid võimlemise ja rahvatantsu ettekanded.

Järgnevaill kergejõustiku võistlusil näidati Haapsalu olude kohaselt ja veel kooliõpilasilt, haruldaselt häid tulemusi.

Kuul: 1. Ellmann 12,35; 2. Tikas 12,32.

Ketas: 1. Pealu 37,79; 2. Narusk 37,27.

Oda: 1. Teng 47,03 (rek. heites 52,30); 2. Klassen 46,05 m.

10x75 m. teatejooks keskkooli vanematele klassidele võitis gümnaas. ajaga 1,40,7 — seminarist ees, kelle aeg 1,41,6, samuti ka noorematele klassidele vastavalt 1,45,1 ja 1,45,7.

Algkoolipoiste 10x50 m. võitis I algkool — 1,22,8.

M. K.

—Petkievicz võitis Kusocinski. Varsavis peetud võistlusel 3000 mt. peale juhtis viimase sirgeni Kusocinski. Mõõdakupuv Petkievicz takistas vastast, kes protestiks jooksu katkestas. Petkieviczi aeg oli 8:40,8. Pro testi tõttu jooks tühistati.

Kangur, algul Tervise värvides, siis metsik ning viimasel ajal Vapuruses. Ainult tänavu puudus Juku, kes õiendamas Tartus alma materis viimaseid eksameid. Jooksu võitmise järele ei unustanud Villu, nüüdne Vapuruse abipresident, sõpra Jukat Tartus ja saatis kiirtelefonogrammi sõnadega: „Võitsin seitsmendat korda!“

Möödunud aastal võitis Vaprus ümberlinna teatejooksus teiseks tulnud Pärnu garnisoni meeskonda, kuid protestiga püüdis hiljem esikohta kaitseväge omale saada, kuid kahjuks kohtunikud seda ei võimaldanud. Ja nüüd on Pärnu garnisoni spordikomisjoni ettepanekul siinne garnisoni ülem keelanud Vapuruses startimise Pärnu kaitseväelasil kategooriliselt ja lihtsal põhjusel, et Vaprus julges võita möödunud aastal kaitseväge meeskonda ja „ebaüheliku kult“ ei ulatanud võidetud karikat linnapealt kaotajale meeskonnale!!!

Võidurikas Berliini politsei.

Pühapäeval peeti 24. teatejooksu Potsdam—Berliin. Tänavu võttis üldklassis osa Charlottenburgi Spordiklubi, Saksa Spordiklubi, Berliini Spordiklubi ja politsei Spordiselts. Viimastel aastatel on esimese seltsi meeskond osutunud paremaks ja tulnud võitjaks. Tänavu oli aga suur üllatus! Võitis politsei meeskond. 7 aasta jooksul on katsed ebaõnnestunud, nüüd tuli hiilgepäev. Suuremaks õnneks on aga senise rekordi purustamine 33,3 sek. võrra. Päril täpset võrdlust küll teha ei saa aja juures, kuna sel aastal jooksu teekond murdetud oli. Ometi peetakse maade pikust võrdseks.

Ajad olid:

25 klm. üldklassile: Politsei spordiselts — 56:55,1; Charlottenburgi Sp. kl. — 57:06,2; Saksa Spkl. — 54:46,2; Berliini Spkl. — 58:11,2.

15 klm. väiksematele seltsidele: Dresdeni pank. — 36:34,5; Allianz — 36:50.

10 klm. vanadele: Politsei spordiselts — 21:41; Charlottenburg — 22:22,3.

10 klm. naistele: Charlottenburg — 21:53; Brandenburg — 22:28.

10. Eesti-Leedu maavõistlus 4:1.

(Algus 1. leheküljel.)

rib meie kaitse. 18. min. Laasner Kassi kokkumäng annab korneri. Vaht pareerib ja mõne löögi järele on pall keskväljal. 19. min. on Karm vastase trahvikastis ja meetri 5 pealt teeb tugeva pealelöögi. Pall põrkab Abramicasele vastu põlve ja sealt tagasi Karmi juure, kes mõne meetri pealt ka värava lööb.

1:0 on kirjas.

Leedul tekib loomulik tahe tasumiseks. Nad jätkavad ofensiivi. Kuid 32. min. Laasner vabalöögist toimetab ilusa palli just värava võrgu peale. Siis Kass on läbi murdnud ja pääsemas löögile. Ta teeb ka seda, kuid pall satub jala äärelle ja saab sellega vale suuna. Läheb vaevalt mööda. Järgnevad veel mitmed sõidud Leedu värava alla. Tipneril on ka palju tööd pallide püüdmisega. Mõnigi kibe silmapilk likvideerub õnnelikult. 40. min. on leedulase käsi trahvikasti äärel. Räästas lööb välja kõrge palli, mis langeb üle mängijate peade Kassile, kes lööb värava paremast postist puuri põrkava palli näol.

Poolajaks jääb seis 2:0.

Teisel poolajal alustavad leedulased pealetungi. Kuid esimene hädaoht likvideerub väravaoudiga. 5. min. on leedulane end mänginud vabaks. Ta on vaevalt 5 meetrit väravast. Kuid ta ikkagi ei pääse korralikule löögile. Tuleb „suss“. Pall veereb tashilju väravaposti juure, kust nahkkuuli haarab Tipner. Varsti järgneb Eesti kasuks vabalöök, mis läheb Kassile. Tekib pealetung vastase poole, mis annab korneri. Selle väljalöögist tuleb sumin ja kibe silmapilk Leedu värava all; seisukord likvideerub oudiga. 8. min. toimetab Leedu sissevisket. Pall läheb eestlase vastu, sealt leedulasele ja edasi meie värava alla. Löögi pareerib Tipner. Meie kaitse teeb mitu tagasimängu Tipnerile, et vastaseid värava alt eemale peletada. Seal tekib mingi kibe silmapilk. 17. min. mängib Abramicas palli väljaspool trahvikasti, millest tuleb vabalöök. Kaotisi läheb ilus võimalus, kuna Einman lööb vaevalt üle võrgu. Varsti Neumanil ebaõnnestub kaitmine. Tekib kibe heitlus, mis likvideeritakse palli toimetamisega keskväljale. 24. min. Schmiliauskas jäetakse silmapilguks vabaks ning 10 meetri pealt torkab palli mahaheitevast Tipnerist mööda paremasse nurka.

Leedulased on pääsenud kuivast, viies 2:1 peale tagajärje.

Vastased saavad sellest hoogu ja muutuvad järjest teravamaks. Eestlastel on tublisti tegemist pareerimisel, mis alati korralikke lööke ei suuda anda. Minuti 5 järele suudetakse end koguda ja surutakse vastased kokku värava alla, kus seisukord likvideerub vabalöögi. 34. min. Kass teeb ilusa tsenderduse Karmist mööda Räästale, kes aga palli meetrivõrra mööda lööb.

Otsekohe selle järele saab Kass teistkordselt palli, tsenderdab haruldaset ning pall satub Karmile pähe, kust

tugev pealöök annab 3:1.

Pealtvaatajaskonnas tekib joovastus. Mõnda aega kestab müra, õhku lendavad mütsid. Naabrid saavad tugevaid meelehea hoopes. Leedulased kaotavad lootuse ja on murtud.

Lahtilöögi järele ilusa pealelöögi püüab Tipner. Siis tuleb uus läbimurd. Paremal tiival on kibe kahevõitlus palli pärast. Tipner hindab, et tema jõuab esimesena palli vallutada ja jookseb trahvikasti piirini vastu. Jääb aga hiljaks ning pall jääb leedulase omanduseks. Pealelööki pareeritakse kehaga, lus löögist meie kaitseja valust maha kukub. Õnnelikult likvideerub seegi „sõjaretk“.

37. min. Kass teeb toreda pealelöögi, mis Abramicasest põrgates satub väravajoonel, kust Karm saapatallaga juhib võrku.

4:1 on seis.

40. min. on Leedul veel ühe värava tasumise võimalus. Ta saab 11-mt. löögi. Selle toimetamisel Lingys lööb palli ilusti üle värava. Nii jääbki seis 4:1 peale Eesti kasuks.

Kokkuvõtteid.

Leedulased panid välja oma hea tahte võtmiseks. Neil oli palju hoogu. Tehniliselt on nad palju arenenud ja käsitavad palli hästi. Kombinatsioonid järgnevad üksteisele ja edasi liikumine on elav. Tuntakse tüksteist. Kuid Leedu rünnakud enamikus lõpesid trahvikasti äärel, kuna meie kaitse palli vallutas ning selle uuesti keskväljale toimetas. Trahvikasti joonelt oli neil edasitungimine raskestatud. Ka selle maa pealt puudus neil terav ja hädaohtlik pealelööki. Viimaseid tegid nad õige vähe ja needki olid nõrga võitu. Leedulased ei olnud sugugi tehniliselt halvemad. Kuid neil polnud ka õnne, mis tihti hädavajalik mängu võtmiseks. Seda toonitas muuseas läinud aasta nende liidu sekretär Butavicius. Seda märkis ka nende treener Dietrich, kes õigeks tagajärjeks peab 2:1 meie kasuks. Kahjatsetakse kaitseja Nopensi puudumise üle. Leedu paremaks meheks oli keskpoolkaitsja. Leedul oli üks häda. Neli korda viskas vasak poolkaitsja valesi oudi välja, mille tõttu Eesti sai vabalööke.

Eesti meeskonnast paistis eriti silma vasakäär Kass, kes sai mängu teisel poolel publiku pailapseks. Nõuti temale palliandmist. Tema löi ise värava ja tema pealelööki ja tsenderduste tõttu suutis ka Karm hiljaga väravalööki.

Arvamisi.

Einman (meeskonna vanem): Leedulased on edenenud tehniliselt ja taktikaliselt. Nende väikekasulised ajajad ei suutnud murda läbi meie kaitset. Meie meeskonna mäng ei läinud alul, kuid lõpupeole paranes tunduvalt. Tagajärg kujunes ootamatult suureks, oleks võinud olla ka 5:3 meie kasuks. Soome vastu tuleks võtta mõningaid muudatusi meeskonnas, sest kõik liinid ei olnud oma kõrgusel.

Reinfeldt: Resultaadi mõttes oli mäng ilus. On hea, et vana võlg leedulastele on tasutud. Nende vastu on kergem mängida kui lätlaste vastu.

Kass, mängib palli 4 aastat, 19 a. vana. — Mängida oli kergem kui lätlaste vastu. Väsimust ei tunnud, kuid maavõistluse õhkkond mõjus närveerivalt.

Ader, värske internatsionaal, 20 aastat vana, mängib 5 aastat. — Maavõistluse õhkkond on teist moodi kui seltsi mängus. Ei saa nii kergelt riskeerida, kui nii palju pealtvaatajaid.

Tipner: Minevaastane leedulaste edurivi Meemelis polnud sugugi parem, kuid seekord oli neil lööki. Täna ei teinud nemad tugevaid lööke värava peale. Kõik löögid olid kergelt püütavad. Sisselöödud värava oleks võinud püüda, kuid kaitse tihnikus ei näinud palli suuna.

Balciunas (Leedu esitaja), endine Leedu rahvusmeeskonna väravavaht, kaitsnud rahvusvärve 5 korda, arvas, et tagajärg kujunes ootamatult suureks; õigem tagajärg oleks olnud 2:1 Eesti kasuks. Oma kaitsepariiriga ei olnud rahul, sest mõlemad kaitset mängivad esimest korda koos. Nende kuulus kaitseja Nopensi ei saanud tulla diskvalifikatsiooni tõttu. Väravahi arvele paneb vähemalt 2 väravat. Üldiselt oli rahul oma meeskonnaga, avaldades arvamust, et mõningate parandustega ja muudatustega oma meeskonnas võivad sügisel Tallinnas Balti turniiril esineda märksa paremini. Meie meeskonnast meeldis kõige rohkem Kass oma energiliste läbimurretega ja kiire stardiga, siis Tipner, kes töötanud väga rahulikult ja kindlalt. Vahekohtunik rahuldunud täiel määral, välja arvatud mõned väikesed märkimata foudid. Publikum olevat olnud korrektna ja ei olnud sugugi märgata mingisugust vaenulikkust Leedu meeskonna vastu.

Kilde.

Pealtvaatajaid maavõistlusel erakordselt palju. Liidu tegelased hõrrusid käsi, hea kassa üle. Paljajalgseid jöngermanne, kes maksid 10 sen-

Tallinna „saun“ Kaunasele.

Teine garnituur löi külalisi 6:1 (1:1).

Kesknädalal seisid staadionil vastamisi juba kahe naaberriigi pealinade koonduised. Seda mängu oli tulnud vaatama märksa vähem rahvast kui maavõistlust eelmisel päeval. Ilm on haruldaset ilus ja soodustab mängimist.

Tallinna meeskond mängib täiesti uues koosseisus. Rahvusmeeskonnast on järele jäänud ainult Einman, kes edurivist viidud kaitseesse. Poolaja lõpuks vahetatakse vasaksisemine Uukivi Aderi vastu, kes ka eelmisel päeval poolaja mängis. Tallinna meeskond rivistub vahekohtunikule: Ratnik; Einman, Parbo; Saar, Rein, Koort; Paal, Uukivi (Ader), Ellman, Peterson, Rütteil.

Kaunase meeskond oli: Igovinas; Žebrauskas — Čerekas; Vilimavičius III — Marcinkus — Dirgela; Chmiehauskas — Citavičius (Efisovas) — Lingys — Vilimavičius II — Brazauskas.

Meie saame loosi järele valida poole vastu päikest, kuna teisel poolajal idapoolne äär halvem madala päikese tõttu.

Mäng teeb muret, kuna linnavarve peavad kaitsma noored mägijad, kes pealegi kordagi kokku mänginud ei ole. Ka see annab end tunda. Leedulased suudavad algul mõnda aega olla tugevas pealetungis ja mitu korda ähvardada meie väravat. Sõelutakse edasi-tagasi, kuid siiski ei lase meie kaitse vastast löögile. Ülekaal kestab veerandtundi. Siis tasakaalustub mäng ja tihedaks muutuvad retked Kaunase puuri alla. Seal on ka kibedaid silmapilke, mis aga vahi poolt pareeritakse. Meeleolu muutub rahulikumaks ja seisukord kindlamaks. Meeskond ise hakkab sobima ja mängijad usaldama tüksteist.

29. min. langes esimene värav Tallinna kasuks

Ellmani löögist. Mees on hea ja nobe. Seab tihti palle teistele ette löömiseks ning lõpuks teeb ise viimase nõksu. Kuigi jalad on väsinud peale 250 kilomeetri mahasõitmisest autol, on tal värskest ja indu ja oskust edurivi juhtimisel.

See tagajärg ei jää aga kauaks püsima. Kaunase meeskond tahab tasuda. Retked on jälle hoogsad, mäng lahtine. Ühel pealetungil, kus seisukord juba kahtlasena tundma hakkab, teeb Einman kõrgele tõstetud jalaga löögi. Selle järele langeb leedulane maha. Vahekohtunik mõtleb veidi, tu-

ti sissemineku eest, oli ligi 750. See oli kõige temperamentsem ja asjatundlikum publik; nemad olid valmis, kas või ise palli kaasa lööma, et aga võitu Eestile tuua. Neljanda värava saavutamisel lendasid nende sonid õhku ja kisa ei tahtnud kaua vaibuda.

*

Riigivanem K. Pätsule meeldis väga lavastatud maavõistlus. Elas elavalt kaasa maavõistluse õhkkonnale. Mängijatest meeldis kõige rohkem Kass. Palus anda edasi oma tänu meeskonnale ilusa mängu ja võidu eest.

*

Sotsiaal- ja haridusminister J. Piiskar arvas, et kui tema peaks veel jälgima 3—4 sarnast võistlust, siis võivat temast saada päris korralik jalgpalli-spordi entusiast.

*

Leedulased võtsid maavõistlust väga tõsiselt. Mängu eel ei olevat mängijad joonud mitte ühtki tilka õlut, kuigi see nende treeneri poolt keelatud polnud. Ka tantsimistest loobuti, et mitte väsitada. Elukutselt on enamus riigiametnikud ja üliõpilased.

leb juure ja märgib 11-meetri löögi. Nii kipub siis võit kaduma. Tugevasi löödud pall lendab vastu värava latti ja seal mõne sentimeeter väravajoonel taha ja uuesti väljale. Kuid värav ja värav ja

seis 1:1.

Kaunase meeskond saab hoogu, kuid ka meie pealinna au eest ollakse väljas. Mäng muutub ägedaks ja võrdlemisi jõuliseks. Tugevamaks kui eelmisel päeval. Vahekohtunikul on teemist foulide märkimisel. Neid on õige palju. Meie meeskond teeb mitu pealetungi ja tööb isegi kaks korda offsidest värava. Kuigi need olid ilmsed, paljud pidasid tarvilikuks vahekohtuniku arvel vilet kuuldavale lasta. Poolaeg lõpebki seisuga 1:1.

Ei ole veel usku, et mängu võidame. Paremaks tagajärjeks peetakse viiki. Kuid teine poolaeg annab sootuks midagi muud. See oli Kaunase meeskonna täieline hävinemine. Juba 6. min. lööb

Peterson 2:1.

Enne seda oli suurem sumin Kaunase värava all. 14. min. Paali poolt väljalöödud kornerist Peterson teeb

juba 3:1.

Nüüd on vastastel raske tasuda ja võita. Meie meeskond muutub järjest tugevamalt pealetungivaks ning ei anna vastase kaitsele üldse enam aega hingamiseks. Surumine muutub ägedamaks ja vastane tõmbab kõik liinid tagasi, et pääseda suurest hävinemisest. 18. min. vabaksjäänud Peterson teeb juba

4:1.

Vastast justkui ei ole enam väljal. 24. min. äärelt tungib peale Rütteil ja annab löögi väravale. Leedulane tahab kaitsta peaga, kuid ei ulata ja pall läheb veel kord võrku.

Seis 5:1.

28. min. on pealetung paremalt poolt. Paal söötab, Ellman teeb veel nõksu ja siis

Peterson lööb 6:1.

Peterson on teinud rohkem kui „hat trick“. Nüüd on teine päriselt löödud. Midagi ei ole tal enam peale hakata. Ta ei suuda enam oma trahvakastist välja pääseda. Kuid enam ei saa ka meie mehed lüüa, kuna elav müür kaitseb punase särkide puuri. Nad on jätnud ainult kaks meest edurivist keskväljale. Teised on kõik kaitsetes, et takistada edaspidist väravate sadu. Neil ei ole enam üldse usku endasse ja oma võimetesse. Meie kaitsegi on läinud üle keskvälja joone ja Tallinna poolt seisab üksikuna ja maha jäetuna Ratnik. 6:1 jääbki lõpuks ja linnavõistluse suursaavutuseks.

Vahekohtunik Pekonen oli ka seekord hea. Teisel poolajal oli vilistamine kergem, kuna mängijad enam endise jõuga vastastele otsa ei läinud ja foule ei teinud. Muidu oli mõnda aega mäng väga elav ja kaasakiskuv.

— USA-Argentiina 4:1. Washingtonis lõppes tennisvõistlus Ühendriikide ja Argentiina vahel Daviscupi tsüklis Ameerika tsooni võitja määramiseks. USA pääsis juhtima juba 3:0, mis kindlustas võidu. Lõputagajärg oli 4:1 USA kasuks. Argentiina sai punkti selle tõttu, et viimast mängu USA poolt mängis ülesandmata mees.

— Praaga-Viini poksvõistlus lõppes 8:8.

USA—Austria 5:0.

Viinis peetud tennisvõistlusel Ameerika Ühendriikide ja Austria vahel võitis esimene 5:0. Viimasel päeval võitis Lott Artensi 6:2, 4:6, 2:6, 7:5, 6:4 ja van Ryn-Matejkat 6:1, 6:; 7:5.

Inglise—Lõuna-Aafrika.

Eastborvne linnas peetud võistlusel Daviscupile Inglismaa võitis Lõuna-Aafrikat 5:0. Perry löi Kirbyt 3:6, 6:4, 6:1, 6:4; Austin löi Farquharsoni 6:2, 5:7, 6:2, 6:3. Inglismaal on järgmine mäng Jaapaniga.

Rakvere mai kroonika.

Sada meest murdmaal. Linna teatejooks staadionil.

Rakvere—Tapa 4:2 (3:1).

Hiljuti ennustasime Rakvere spordihoritsondilt tõusvate mõningate tunniste järgi elevuslikumat hooaega. Ja eks läinud mai keskel korraga ragnal lahti. Sedakorda küll murdmaa- ja teatejooksus. Ka läks spordinäon. V. Sirotkini kaasabil Rkv. spordikomisjonil korda nii linna- kui maavalitsuselt „välja nuiata“ toekaid rändauhindu.

9. mail alustati murdmaaga. Kuna jooks pidi taotlema ka propaganda sihte, määrati distantsid suuremale hulgale osavõtu võimaldamiseks võrdlemise lühikesed, noortele umbes 3 km. ja üldklassile umbes 5 km. Noorte-klassis oli osavõtt väheldane, poisse ainult skautide malevast ja spordiklubist,

kuna keskkoolide spordiringist, kust peamiselt oleks oodanud noori jooksumeistreid, üldse osavõtjaid ei olnud. Noorte klassi paremaks osutus skaut K. Vares, ajaga 10 min. 17,2 sek. Ühtlasi võitis ta Rkv. skautide malevale Rkv. linnavalitsuse rändauhinna — suure võitja kuju. 2. Tamman, Rkv. sp. kl. 10.22,1 ja 3. skaut Leemets 10.33,2.

Noorte jooksu lõppemisel asusid jooksustarti

97 üldklassi võistlejat,

neist märgatav % küll kaitsevaelasi. Favoiritideks on üldiselt Jürlau ja Korbi. Veerand tunni möödumisel elustub finishis — tulevad, tulevad. Ülevalt Heina tänavalt jooksevad alla Jürlau ja Korbi, kes samas järjekorras läbistavad ka lõpu. Tagajärge-deks: 1. A. Jürlau, Rkv. Kalev, 17.10,1. Omandas esmakordselt Viru maavalitsuse rändauhinna — suure jooksja kuju. 2. Korbi, Rkv. Sp. kl. 17.15; 3. Avik, Rkv. 1. mlvk. 18.01.

Murdmaa tagajärjed rahuldavad täielikult. Jürlau, kes ei ole kunagi

olnud eriti hea murdmaa-meis, üllatas.

Edasi — taevanimemise pühal, üritati staadionil teatejooksu.

Taheti ümberlinna teatejooksu korraldada. Kuna aga Rkv. uuele linna-kaardile projekteeritud promkad ja puisteed veel kaugelki valmis ei ole, nüüd aga peaks jookstama lausa mööda munakivi sillutisi, leiti, et see jooks võib kahjulikult mõjutada terveks hooajaks sportlaste jooksujä-semeid. Ja nii kantigi ümberlinna jooks staadioni ringteele üle.

Eks siis kogunudki 3000 mtr. teatejooksu (6×500) starti kaheksast üles-annud meeskonnast tervelt pooled — nell.

Jooksu võidab puhtalt Spordiklubi, võimeilt suurelt ühtlane meeskond (Verder, H. ja K. Tammanid, Palgi, Diivin ja Korbi) umbes 100 mtr. Kalevi ees, ajaga 7.50,1. Kalevi teatemeeskonna saatuse otsustasid — jalgpallimehed. Kuna kaks Kalevi jooksjat takistatud olid jooksust osavõtmast, tuli neid asendada mees-tega jalgpallimeeskonnast. Kalevlaste aeg — 8.08,1. Poegi. gümn. teatemees-kond esines väga tublilt, platseerudes kolmandana oli nende aeg ainult 0,6 sek. Kalevi omast halvem. Rakvere ühispaanga poolt annetatud rändauhind leidis omale nii siis esimese peremehe Rkv. Spordiklubis.

Mai viimaseks päevaks jõudsid ka Rakvere pallimehed nii kaugele, et kutsusid omale külla Tapa kaitseliidu spordiklubi.

Seekordne kohtamine tõi Tapale kaotuse 2:4 (1:3).

Ei saa öelda, et mäng oleks olnud kantud sarnasest innust kummaltki poolt, kui see harilikult on R.—T. kohtamistel olnud.

Värvate seeria: 1:0, 2:0, 3:0, 3:1, 4:1 ja 2 min. enne lõpuvilet 4:2 Rkv. Kalevi eduks.

Valga ringvaade.

Valgamaa koolinoored võistlesid. Häid tagajärgi ÜENÜ spordimiitingult.

Valgamaa 5-da noortepüha puhul peeti Valgamaa koolinoorte vahelisi kergejõustiku võistlusi. Võistlused ise õnnestusid hästi, andes mõnel alal päris kenu tagajärgi. Tehnilised tulemused:

100 mtr.: 1) Pantalon — 12,0; 2) Saar — 12,1.
1500 mtr.: 1) Mölder — 4.59,3; 2) Bremse — 5.02,1.
3000 mtr.: 1) Mölder — 10.23,2; 2) Valdner — 10.25,1.
Kuul: 1) Sumberg — 13.07; 2) Raig — 12.96.
Ketas: Pantalon — 37.65; 2) Sumberg — 37.14.
Oda: 1) Sumberg — 43.10; 2) Saar — 43.08.
Kaugus: 1) Saar — 5.77; 2) Mölder — 5.49.
Kõrgus: 1) Saar — 1.60; 2) Pantalon — 1.54.
Kolmik: 1) Saar — 12.17; 2) Rebane — 11.17.
60 mtr. naistele: 1) Jaakson — 9.0; 2) Kõits — 9.1.

Laupäeval, 6. juunil peeti ÜENÜTO korraldusel spordimiitingut, mis olid ühtlasi katsevõistlusteks järgmisel pühapäeval peetava üle Eesti ÜENÜ vaheliste võistlusteks. Häid tagajärgi näidati eriti visketes, külma ilma peale vaatamata.

Parematest tagajärgedest oleks nimetada:

Kuul: 1) Määrits — 13.31; 2) Nõo — 11.81.

Ketas: 1) Määrits — 40.50; 2) Karu — 37.28.

Oda: 1) Leeber — 48.51; 2) Määrits — 44.82.

Kaugus: 1) Nulkk — 59.99; 2) Leeber — 5.81.

Kõrgus: 1) Täht — 1.60; 2) Kuschkin — 1.55.

Kolmik: 1) Nulkk — 12.28; 2) Leeber — 12.27.

Jooksude tagajärjed olid päris viletsad, mis osalt oli tingitud ka jook-suteest.

Sakala noorsepad võistlemas.

Sakala noorseppade maleva korraldas 7. juunil kergejõustikuvõistlused. Võistlused toimusid Viljandimaa poeglaste gümnasiumi spordiplatsil. Saavutati järgmised tulemused:

A klassis (üle 17 a. vanad):

100 m. jooks: 1) V. Kalam 12,9 sek.; 2) H. õunap (meeter järel).
Kaugushüpe: 1) E. Tõnisson 5,70 mtr.; 2) V. Kalam 5,54 m.
Kõrgushüpe: 1) V. Kalam 1,45 m.; 2) H. õunap 1,45 m.
Kettahede: 1) H. õunap 33,34 m.; 2) V. Kalam 32,57 m.
Kuulitõuge: 1) V. Kalam 11,74 m.; 2) H. õunap 10,91 m.
Kolmik: 1) H. õunap 12,18 (uus maleva rek.); 2) E. Tõnisson 11,43 m.
Teivashüpe: 1) V. Kalam 2,60 m.; (väljaspool võistlust hüppas Busch 2,80 m.).
400 m. jooks: 1) J. Mager 56,0 sek.; rohkem osavõtjaid polnud.
1500 m. jooks: 1) Kuldkapp 4,48,4 min.

B klassis (alla 17 a. vanad):

100 m. jooks: 1) E. Saarik 12,9 sek.; 2) Aavik (3 meetrit järel).
Kaugushüpe: 1) E. Saarik 5,01 m.; 2) Aavik 4,87 m.
Kõrgushüpe: 1) Rõigas 1,35 m.; 2) J. Kõpman 1,35; 3) Rull 1,30 m.
Kuulitõuge (kerge kuul): 1) Rõigas 9,81 m.; 2) J. Kõpman 9,74 m.; 3) Aavik 9,25 m.
C klassis (alla 15 a. vanad):
100 m. jooks: 1) Ritson 14,5 sek.; 2) K. Jürisson (meeter järel).

Pesapalliviske: 1) K. Jürisson 49,21 m.; 2) Linsi 45,37 m.; 3) A. Kõpman 3,86 m.

Kaugushüpe: 1) F. Kõpman 4,16 m.; 2) K. Jürisson 4,13 m.

Kõrgushüpe: 1) J. Ritson 1,15 m.; 2) F. Kõpman 1,10 m.

Võistluste võrdlemisei kehvad tagajärjed olid osalt tingitud vihmast libetaks muutunud välja tõttu, kuna kõigil võistlejalil puudusid naelkingad. Parimateks võistlejateks väljal olid A klassis Valter Kalam, B klassis Elmar Saarik ja C klassis Kaupo Jürisson.

— Ungaris tuli jalgpallis meistriks Ujpest, kes 22 mängust võitis 16 ja 3 kaotas. Värvate vahel 12 võiduga ja 4 kaotusega värvatega 67:33. Pecz-Baranya langeb 2. klassi, kuna sealt üle tuleb Attila Mis-kolcz.

— Budapestis peeti ujumise katsevõistlusi olümpiamängude jaoks. Euroopa-meister Barany ujus 400 meetrit 5:00,6 ja püstitas uue Ungari rekordi. Prl. Magda Lenkei ujus vabalt 100 meetrit 69,8 sek. ja püstitas uue Euroopa-rekordi, parandas eelmist 0,2 sek. võrra.

Jalgpall Tapal.

6. ja 7. skp. võistles ÜENÜ Tall. osakond Tapal sealse garnisoniga ja kaitseleiduga. Mängud peeti ära kaitsevää jalgpalliväljal, mis asub linnast mõni kilomeeter eemal.

Esimisel päeval Tapale jõudes viidi ÜENÜTO meeskond mootordresiinaga platsile. Vaevast saadi ümber riietuda, kui algas mäng. Olgu tähendatud, et ÜENÜTO-l oli just eelmisel päeval võistlus ringkondade esivõistluste sarjas Russiga ja sellepärast polnud mehed veel eelmise päeva väsimusest toibnud, teiseks mõjus mees-tele ka raudteesõit väsitavalt ja eelolevale mängule vaadati väga pessimistlikult. Kõva tuule puhudes algas mäng, mis mõjus takistavalt mängukäigule. Esimese värava saavutavad tapalased, mida ei suuda päästa värvavalt mahaviskega. Poolajaleminnaks tagajärjega 2:1 ÜENÜTO eduks. Teine poolaeg alustab aga ÜENÜTO pressi ja selle tulemuseks on kaks väravat. Kuna tapalased oma kontosse kirjutavad veel ühe värava. Mängu lõpptulemuseks kujunes 4:2 (2:1) ÜENÜTO kasuks.

Mängus oli imelik vahejuhtum. Pall kandus Tapa poolele, oli väga kahtlane, kas pall läks auti või mitte. Ent Tapa kaitsja arvas siiski, et on aut ja haaras palli sülele, mille peale keegi üle platsi hõikas: „Oi, oi, oi!“ Selle peale reageeris vahekohtunik järgmiselt, et läks hüüdjä juure ja küsis: „Mis teil viga on?“ Saades selhetust juhtumi selgituseks, vastas vahekohtunik: „Ma viilistasin, kuid see oli nähtavasti tasa, nii et teie ei kuulnud!“ Ja soovitas hüüdjale enne platsile tulekut kõrvad puhtaks pesta. Kuid mängijad jäid arvamisega, et vahekohtunik ise ka seekordset vilet ei kuulnud.

Pärast mängu oli ette nähtud, et meeskond viiakse mootordresiinaga tagasi linna öökohturisse, kuid ligi tunnajaajalise botamise järgi ei ilmunud dresinaajuhth kohale.

ÜENÜTO—Tapa garnison 4:2 (2:1).

ÜENÜTO—Tapa ja Ambla koondus 0:4 (0:1).

Arvati, et kaotatud mäng mõjus mehele väga vapustavalt ja ta arvas paremaks koju jääda. Meeskond pidi pärast väsitavat mängu jala linna kömpima.

Teisel päeval oli vastaseks koon-dusmeeskond, milles oli mehi Tapa kaitseleidust, kaitsevääst ja üks mees oli toodud kohale meeskonna tugven-damiseks Amblast. Eelmise kahe päeva mängu järgi ja ka ebakorraliku väljamagamise järgi,

14 mehe jaoks kubu õlgi!

s. o. igale mehele ilma liialduseta 2½ ölekört, nagu mehed naljatades tähendasid, ei võinud ju mängust midagi välja tulla.

Teisel päeval valitses samuti tugev tuul, mis mängu tunduvalt takistas. Kohe mängu alul asus Tapa meeskond pealetungile. Näha on, et Tapa tahab rinnaga võitu saada. Mäng muutus elavaks. Tehi vastastikku sõite teineteise värvate alla. Ühe pealetungi ajal saavutab Tapa mõnelt meetritl lööduna värava. Kõik teised pealetungid tõrjutakse noorsoolaste poolt siidilt tagasi ja poolajale minnaks 1:0 Tapa kasuks. Teine poolaeg alustab Tapa veidi kõvemat pressi, mille tõttu

tuleb ette sageli kokkupõrkeid

ja mäng muutub isegi tooreks. Eriti silmapaistev selles suhtes on tapalane Petroff, kes ka vahekohtunikult kaks märkust saab. Saadud märkused taltsutavad veidi meest ja ta muutub ettevaatlikumaks. Eelmise pool-aja ühele väravale lisandavad tapalased juure veel kolm ja mängu lõpp-tagajärjeks kujuneb 4:0 (1:0) tapalaste eduks. Mängu lõpul vaatasisid noorsoolased endid üle ja leidsid, et ükski mees ei lahkunud mänguväljal tervena. Igaltihel oli jalasääre peal ehk kuskil mujal nahk maas, mis näitab kujukalt vastasmängijate „mängu-stiili“.

Kassa asemel korjati platsil publikult raha mütsiga. Kalbunn.

Venemaa omapärane spordipropaganda.

Kaitseleidu suusaretk „kuulipildujate ja kahuritega“ üle Soome lahe.

Vene nõukogude spordileht „Spartak“ toob oma veergudel ära väljavõtte „Krasnaja Karelija“ kirjutusest eesti kaitseleidu suusatajate talvisest retkest Soome. Leht kirjutab, et viimase paari-kolme aastal Vene Baltimere naabrid erilist tähelepanu pööranud kaitsevääs suusatamisele. On harjutatud üksikuid mehi, siis toodud välja üksikud kompaniid, pataljonid ja lõpuks suuremadi üksused. Nõukogude valitsus tegutseda ainult rahupoliitikaga, kuna ta naabrid kõiki ettevalmistusi teevad temale kallale-tungimiseks. Soomlased pidanud talvel manöövreid Karjala piiril, kus lahendatud küsimust, kuidas paremini Vene piiridesse tungida. Kogu jalavägi asetatud suuskadele. Ratsaväel on kaasas suusad jalastumise puhuks. 1931. a. on ettevalmistus veelgi edenénud. Harjutused viidud juba jääpin-nale Soome lahes.

Eesti suusatajate grupp — kaitseleidu liikmeid leitnant Lepa juhatusel, 7—10. märtsini sooritasid sõjalise ret-

ke üle Soome lahe sihis, mis tuttav kõigile Baltikumini punastele mere-meestele.

Ühes suusatajate salkadega liikunud ka saanidel norra tüüpi kuulipildujad ja mägestiku kahurvägi ning veel mingid sõjaväe varustuse abinõud, millekohta üduselt öeldakse, et need on sõjalised.

Edasi loetakse Soome kaitseleidu kohta käivaid arvasid ja harjutusviisi. Iga kaitseleitlane peab olema suusataja.

Leht lõpetab kirjutuse: „Nii näeme, et meie lähemas naabruses, peaaegu meie ranna sideteenistuse silmapiiril teostatakse kaitsevää palavikku ettevalmistust aktiivse sõjategevuse läbiviimiseks talve tingimustes.“

Selle kirjutusega tehakse teispool traataeda kihutustööd, et kõik peaks sportima, et siis jõulisemalt tagasi lüüa meie kallaleitungi „rahuarmastajale“ nõukogude maale.

„Spordi“ võit sakslaste üle.

Berliini „Preusseni“ reis Balti riikidesse.

Berliinis umbes neljandal kohal seisev „Preusseni“ jalgpallimeeskond sooritas võistlusreisu Balti riikidesse. Alustati Kaunasega, peatuti Riias ja lõpetati Tallinnas.

Kaunases oli sakslastele vastu pandud Leedu rahvusmeeskond, kes pidas viimast harjutusmängu maavõistluseks Eesti vastu. Leedulased peale võitu Pariisi meistri „Club Francais“ üle 5:2 ja skandaaliga katkestatud mängu 2:2 juures olid endast tublis arvamises. Kui nad suutsid parimaid prantslasi võita, miks ei pidanud nende käsi sakslaste vastu samuti käima. Nii ennustasid nad siis sakslastele kaotust 6:1. Ometi ei tulnud tagajärg nii nagu nad soovisid. Sakslaste enda jutu järelle pääsesid nende vastased õige kergelt juhtimisele. Juba mängu algul andis vahekohtunik ebaõiglaselt 11-meetrilöögi leedulaste kasuks. Pall toimetati võrku. Siiski suutsid sakslased tasuda ja poolajaks oli tagajärg juba 3:1 nende kasuks. Lõputulemus juba 5:1 „Preusseni“ kasuks. Seega peaaegu vastupidine tagajärg.

Riias oli esimene mäng Riia jalgpalli klubi vastu. Ka seda võideti 3:1. Siin oli riialaste kasuks 11-meetrilöök. Seda ei suutnud mehed sisse lüüa. Olgu tähendatud, et sakslased ise omale värava löid.

Järgmine mäng Riias oli „Wanderersi“ vastu. Sellega saavutati viik — 1:1. Peale Tallinna mängu väitsid sakslased, et neile kõige tugevam mäng olnud Riia klubi vastu. Mehed mänginud väga toorelt ja jõuliselt. See annud end väga tunda, kuna sakslased on kehaliselt nõrgad mehed.

Ringreisu viimane mäng oli

Tallinnas „Spordi“ vastu. Peale Riia pummelungi jõudsid nad Tallinnas ühe öö korralikult magada. Siis tuli mäng, mida nad kuidagi poleks tahtnud kaotada. Oli sel puhul staadionile ilmunud hulk saksa publikut, kes enamikus vist esmakordselt jalgpallivõistlusel, kuna vaevast usutav on, et paljud neist 8 aasta eest külastasid mängu Kalevi ja Berliini Norden Nord-West vahel. Tuldi vaatama, kuidas „omad mehed“ võidavad. Kuid kurvast mindi peale kaotust koju.

Juba mängu esimesel minutil peale lahtilööki ja Spordi edurivi pääsemist vastase värava alla nurgalöögist toimetatud palli lööb Karm võrku. „Preussen“ hakkab pressima, kuid tagajärjetult. Nende kokkumäng on hea. Keskväljal käsitavad nad palli tõesti eeskujulikult. Ka trahvikasti äärel on nad veel nobedad vabaks mängima ja naabrile söötma. Kuid edasi nad ei pääse. Spordi nobe kaitse ei lase neid kuidagi löögile pääseda. Pealelöögid, mis suudetakse teha, ei ole kardetavad ja ei paku Tipnerile pareerimiseks palju tööd. Spordi kõik liinid töötavad seekord laitmatult ja innuga. Näidatakse kord jälle, kuidas peab mängima ja kuidas suudetakse mängida. Vastane ei suuda poolaja jooksul midagi kirja panna.

Teine poolaeg algab aga sakslastele, nagu nõjutud, uue äpardusega. Vaevast on mängitud minut, kui vahekohtunik Räästas vilistama peab ja märgib Spordi kasuks 2:0. Nüüd teevad sakslased veel katseid tasuda. Kuid nad väsivad silmnähtavalt ja peavad varsti üle minema oma värava kaitsmisele, et pääseda täielikust hävine-

misest. Nüüd on „Sport“ järjekindlas pealetungis. Kaitse tungib isegi keskjooneni ja Tipner jalutab trahvikasti äärel. Enne pooltunni lõomist on „Preusseni“ kahjuks jälle nurgalöök, mis annab vabaksjäänud mehe kaudu värava ja viib tagajärje 3:0 peale, mis ka lõputulemuseks jääb.

Saksa meeskond vangutas pead ja põhjendas kaotust reisuväsimusega. Mängimist Tallinnas alustades, oleks nende arvates tagajärg sootuks teine olnud. Seda ka kohtamisel Berliinis.

Kuivõrt ühes asjaarmastajate klubis raske on sportida, sellest jutustas parem kaitse. Võistlusdress tuleb igal mängijal omal kulul muretseda. Iga kuu tuleb seltsile maksta 4 marka välja kasutamise raha. Tennis on aga aastane liikmemaks mitte vähem kui 200 marka, meie rahas seega 180 krooni.

Vahekohtunikkude-kogu liikmetele.

E. S. L. vahekohtunikkude-kogu juhatus palub kõiki jalgpalli vahekohtunikke ja kandidaate saata oma aadressid ja telefoni nr. nr. E. S. L. vahekohtunikkude-kogule Tallinn, Uus tän. nr. 24.

Juhatus.

Hinnaalandus raudteel sõitmisel.

Mitu aastat on Eesti Spordi Kesklit läbirääkimisi pidanud raudteevalitsusega hinnaalanduse saamiseks raudteel sõitmisel spordivõistlustele sportlaste gruppidele. Nüüd on tagajärg saavutatud, kuna hiljuti maksma pandud uus raudteetariff annab häid soodustusi hinnaalanduse saamiseks. Grupi alammääraks peab olema 10 inimest ja hinnaalanduse suurus on 30 prots. täispileti hinnast.

Hinnaalanduse saamiseks peab organisatsiooni juhatus esitama Eesti Spordi Kesklidule avalduse (sellekohased trükitud avaldusi saab E. S. Kesklidule büroost, Tallinn, Uus tän. 24), kust see avaldus Spordi Kesklidule heakskiitmisel saadetakse raudteevalitsusele. Raudteevalitsus saadab juba ise hinnaalanduse teadaande organisatsioonile. Avaldus peab olema esitatud vähemalt 5 päeva enne kavandatavat sõitu. Avalduse juurde olgu lisatud Kr. 0,10 postmarkides iga reisija kohta, missugune summa on tagatiseks. Kui sõit teostamata jääb, siis langeb see summa raudteevalitsuse heaks.

Spordi Kesklit saadab ainult nende organisatsioonide avaldused edasi, missugused on tulnud „Eesti Spordilehte“ 1. juunist arvates: kuni aasta lõpuni. Organisatsioonid, kes ei kuulu Eesti Spordi Kesklidule ja soovivad hinnaalanduse osaliseks saada, saadku avaldused Eesti Spordi Kesklidule liikmeks astumiseks.

Üus tariif pakub seega häid võimalusi võistluste korraldamiseks, mille tagajärjel avanevad paremad ja odavamad tingimused meeskondade sõitmisel raudteel.

— Portugali—Belgia maavõistlus jalgpallis, mis peeti Lissabonis, lõppes Portugali võiduga 3:2, poolaeg 1:2.

— Pariisi meister Club Francais võitis Leipzigi spordiseltsi 3:2 ja kaotas Gua Mittelsachseni vastu 1:8.

— Müncheneri linnameeskond lõi Grazi 6:5. Kaotas aga Agramile 0:3.

Tartu jalgpalliklubi Jõgeval.

Pühapäeval, 31. mail mängis TJK Jõgeval „Kalju“ jalgpallimeeskonnaga. „Kalju“ oli enda ridadesse tõmmanud endised veteraanid Mägi ja dr. Gussi. Kogu mängu oli tunduvas ülekaalus „Kalju“, aga värav jäi tulemata ja mäng lõppeski 0:0.

ULESKUTSE

kõigile üle 60 aasta vanadele maadlejatele.

Käesoleva aasta septembris tahab selle üleskutse avaldaja oma 60. aasta sünnipäeva mälestada ühiselt oma vanuste maadlusspordi harrastajatega. Mitte süües ega juues, vaid maadeldes, et teada saada, kes meist on tugevam.

Kes sellest mälestusvõistlusest soovib osa võtta, neid palun kirjalikult või suusõnal minule teatada 1. septembrini 1931. a., aadressil: Tallinn, Katusepapi tän. nr. 3, krt. 12.

Sportliku tervitusega

T. Viedemann.

Eesti Spordi Tarbenõude O/Ü.

TALLINN, Pikk t. nr. 47
Tel. (2) 10-02.

— Soovib suviseks hooajaks: —
Jalgpalli, kergejõustiku, tennis
ja muid

spordiabinõusid

suures valikus.

Kaubamaja

„SPORT“

S. Karja tänav nr. 18.
Kõnnetraat (2) 23-00.

KÕIGE SOODSAMATE
HINDADEGA OSTATE

Jalgpalle

Jalgpallim. saapaid

Võrkpalle

Võrkpalli võrke

Jooksu- ja hüppekingi

Odasid — Kettaid

Tõukekuule

Korvpalle j. n. e.

Parimad tennisreketid

- Jalanõude osakond -

NÕUDKE HINNAKIRJU!

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompüestee 19
Telefon 20-19.

Soovib oma valmistatud

spordi- ja võimlemiseabinõusid.

Lõuna-Eesti skaudid võistlesid.

25. ja 26. mail peeti Valgas Lõuna-Eesti skautide vahelist kergejõustiku võistlust, millest osa võtsid Tartu, Valga, Võru ja Tõrva skaudid. Mõnedes alades näidati päris häid saavutusi, millest esile võib tõsta Schütsi 100 mtr. — 11,3 ja Michelsoni teivast — 3,27. Linnadest võitis Tartu 205 punktiga Võru 119,5 ja Valga 112,5 ees. Nelja iga-ala paremale anti diplom.

Tehnilised tagajärjed:

A. kl. 100 mtr.: 1. Schüts, Tartu — 11,7 (eeljooksus — 11,3); 2. Velt, Tartu — 11,9; 3. Pantalon, Valga — 12,0.

1000 mtr.: 1. Valdner, Tartu — 2,59,6; 2. Rätsep, Võru — 3,05,1; 3. Erimu, Võru — 3,09,6.

Kaugus: 1. Snarsky, Võru — 5,77; 2. Valdner — 5,61; 3. Mölder, Tõrva — 5,60.

Kõrgus: 1. Velt — 1,62; 2. Snarsky — 1,58; 3. Määrits, Valga — 1,53.

Kolmik: 1. Nukk — 11,94; 2. Leok, Võru — 11,71; 3. Snarsky — 11,67.

Teivas: 1. Michelson, Tartu — 3,27; 2) Mahl, Tartu — 2,80; 3. Liigand — 2,70.

Kuul: 1. Määrits — 14,85; 2. Treimann — 14,32; 3. Velt — 13,08.

Oda: 1. Määrits — 5,28; 2. Michelson — 47,12; 3. Ingermann, Tartu — 46,03.

Ketas: 1. Määrits — 42,77; 2. Treimann — 37,95; 3. Pantalon — 37,51.
4×100 mtr.: 1. Tartu — 48,5; 2. Valga — 52,0; 3. Võru — 52,5.

B. kl. 100 mtr.: 1. Ahrens, Tartu — 12,8; 2. Mahl, Tartu — 12,9; 3. Metsküla, Valga — 12,9.

1000 mtr.: 1. Pästlane, Valga — 3,06,7; 2. Leok — 3,11,4; 3. Metsküla — 3,14,8.

Kaugus: 1. Ahrens — 5,44; 2. Liigand — 5,38; 3. Hännmann, Võru — 5,29.

Kõrgus: 1. Liigand — 1,52; 2. Kriisk — 1,47; 3. Mahl — 1,47.

Ketas: 1. Liigand — 34,47; 2. Mahl — 32,09; 3. Ahrens — 30,04.

Oda: 1. Liigand — 40,16; 2. Kruus — 40,11; 3. Ahrens — 39,78.

Kuul: 1. Schmidt, Valga — 13,24; 2. Ahrens — 11,64; 3. Mahl — 11,58.

C. kl. 60 mtr.: Army — 8,5; 2. Tomp, Tõrva — 8,9; 3. Hammer, Võru.

Pesapalli kaugusviske: 1. Hammer — 75,14; 2. Paas, Tartu — 63,92; 3. Püss, Võru — 59,85.

Kaugus: 1. Army — 5,25; 2. Tomp — 4,78; 3. Hammer — 4,41.

Kõrgus: 1—3. Hammer, Püss ja Army — 1,33.

4×60: 1. Tartu — 35,0; 2. Valga — 37,2; 3. Võru — 38,6.

Katsed kergejõustiklastele.

Keda saata kolmikmaavõistlustele Vilno?

Esimesed kergejõustiku katsevõistlused Vilnos peetavate kolmik-maavõistluste vastu korraldas Tartu „Kalev“ moodunud laupäeval ja pühapäeval. Osavõtjaid oli kogunud peale kohapealsete Tallinna „Kalevist“ ja „Spordist“, Rakvere „Kalevist“ ja Narva „Võitlejast“. Ilmumata olid jäänud pärnlased.

Esimesed katsevõistlused ei suutnud täiel määral rahuldada neile pandud lootusi. Mõinigi ala kukkus välja päris mannetu, peamiselt osavõtjate vähesuse tõttu. Halvavalt mõjusid muidugi ka otse oktooberlikult jahedad ilmad, mis kanaanaha ihule manasid isegi soojes riietes istujale.

Kui optimistid lootsid näha uute rekordide püstitamist heidetes ja keskmaades, siis pettusid nad täiel määral, sest rekordist jäi igal alal tunduvalt puudu.

Pidi lepitama ainukese maakonnarekordiga, mis Edg. Labenti poolt püstitati kaugushüppes — 6,89 m.

Selle tagajärjega tõi ta enese ka esikohale Elmar Rähni ja Nikolai Küttise ees. Ent see oli Labentil ka ainuke õnnestunud hüpe, kuna Rahn ja Küttis korduvalt oma parema hüppe lähedusse jõudsid. — Kõrgushüppes olid väljale ilmunud vanameister Rohti kõrval: kaitseväämeister Klein, viimastel kolmik-maavõistlustel Eestit edustanud Gust. Sule ja tallinlane, pikajalgne Kalm, 1,65 m. läksid kõik üle ja sellele jäid peatuma Roht ja Kalm. Sule ei pääsenud üle 1,70 m., kuna aga Klein esimese hüppega puhtas Osborne'i stiilis saavutas 1,75. Parema hüppekoha juures ei peaks Kleinile 1,80 erilisi raskusi tegema. — Hüppealadest kõige nigelamaks jäi teivashüpe. Vaevalt võib neljast esinenust juttu olla Vilno minevate meeste nimekirja koostamisel. Stiililt parem mees oli läinud aasta meister H. Michelson. Lootused tuleks ikkagi panna E. Tammani ja A. Reisneri peale. Viimast pidas kinni karskusliidu loterii. Kuid järgmistel katsetel tahab Reisner kindlasti esineda.

Jooksudes

olid huviküllasemad keskmaad, 800 ja 1500 m., kus konkurents oli käimas M. Prosti, A. Koidu ja Jürlau vahel. 1500 m. võitis Prost kindlalt. Ametlikult aga tühistati see võit, sest ta oli kurvel seest poolt jooksnud. 800 m. võitis aga kõva rebimisega rakverelane Jürlau, kuna Prost seda maad kaasa ei teinud. Kumb parem, kas Jürlau või Koidu, on raske öelda, sest viimane võitis jälle Jürlaud 1500 m. kindlalt. Läinud aastane esindaja kolmik-maavõistlustel

L. Soonberg on reast väljas.

1500 m. ta ei lõpetanud, kuna 800 m. platseerus kolmandana. Lühikestel maadel loobus Rahn ja Labent võitis 100 m. mängides. 200 ja 400 m. läksid kahe mehe osavõtul, kellest aga palju rääkida ei ole. — Pikkades maades tegi K. Laas seda, mida ise tahtis, sest tõsine konkurents puudus. 5000 m. sibilis ta üksi. Tõkkejooksus tabas mõlemat osavõtjat äpardus. Rahn ajas 2 tõket maha ja kolmandat puudutas, mispärast ta välja langenuks arvati,

kuna Labentil komistus oli, mis mehe keset jooksu päris seisma pani.

Heidetes tegi Väeding kuuli üksinda, jäädes alla 14 m. Kettas N. Feldmann sai üsna ligi 44 m. ja A. Niggol — 41,21. Oda läks Sulel 59 m., kuna Tamm saavutas 51,67.

Tehnilised tagajärjed:

100 m.: 1. E. Laabent, Tartu Kalev — 11,4; 2. F. Ütt, sama — 2½ m. taga; 3. J. Alilender, sama.

200 m.: 1. F. Ütt — 24,7; 2. J. Alilender — 26,0.

400 m.: 1. F. Ütt — 54,2; 2. J. Alilender — 57,7.

800 m.: 1. Jürlau, Rakvere Kalev, — 2,06,8; 2. A. Koidu, Tartu Kalev, — 2,07,6; 3. L. Soonberg, Tartu politsei sp. r. — 2,09,3; 4. Anon — 2,09,9.

1500 m.: 1. A. Koidu — 4,19; 2. Jürlau, M. Prosti, Tall. Sport, jooks — 4,12,2, tühistati.

5000 m.: K. Laas, Tartu Kalev, — 16,22,9.

10.000 m.: 1. Laas — 35,19,7; 2. O. Valdner, Tartu Kalev, — 35,56,2; 3. J. Anon, sama.

110 m. tõkkejooks: 1. Labent — 20,2; E. Rähni jooksu — 17,6, ei loetud.

Kaugus: 1. E. Labent — 6,89, uus Tartumaa rekord (end. — 6,81, ka tema), 2. E. Rahn — 6,77; 3. N. Küttis, Narva Võitleja, — 6,76. 4. Tamm, Tall. Kalev, — 6,38.

Kõrgus: 1. Klein, Tartu Kalev, — 1,75; 2. G. Sule, sama, — 1,70; 3. Kalm, Tall. Kalev, — 1,65; 4. Roht, Akad. Sp. kl. — 1,65.

Teivas: 1. Michelson, Tartu Kalev, — 3,30; 2. Lepp, Tall. Kalev — 3,30; 3. A. Niggol, Tartu Kalev — 3,30.

Kuul: 1. Viiding, Tall. Kalev — 13,98.

Ketas: 1. Feldmann, Akad. sp. kl. — 43,96; 2. A. Niggol — 41,26; 3. Ilves, Akad. Sp. kl. — 39,74; 4. Viiding — 38,45.

Oda: 1. G. Sule, 59; 2. Tamm, Tall. Kalev — 51,67; 3. Ilves — 48,50.

Naiste kettaheide: 1. Raudsepp — 32,54; 2. Telling — 30,24; 3. Birk — 28,03.

MÄRKMEID.

M. Prost arvas, et talle liiga tehakse. Sellepärast, et ta Tallinna üle läinud, tühistatud tal 1500 m. jooks. Kohtunikud erapooletus ei lase aga eneses kahelda. Prostil on niisugune „prosta“ mood jooksul üle öla tagasi vahtida, mille läbi ta mõnigi kümendik sekundit kaotab ja selle juures ei näe ka kuhu samm läheb. Seekordki tuli kurvel sissepoole astumine sellest ja kohtunikud asudes pedagoogide seisukohale — igale üles astumisele järgneb vastav karistus — karistasid Prosti tema jooksu tühistamisega.

G. Sule oli kõige mitmekülgsem võistleja. Ent oma tippsaavutuseeni ei ulatanud kusagil. Kuuldavasti treenib ta liiga palju ja killustab oma jõudu väga mitmele alale. Vilno sõidu peale mõeldes, tuleks tal oma jõuga natuke kokkuhoidlikum olla. Pärast maavõistlust rassigu siis või kaheteistkümnel alal.

Glass 100 yardi 9,5.

Austrias, Texasi osariigi pealinnas, peetud kergejõustiku võistlustel noor Peyton Glass jooksis 100 yardi 9,5 sekundiga. Seda maad jooksis lõuna-aafriklane Joubert 9,4 sek. Kuid aeg ei tule rekordina kõne alla, kuna kontrollmõõtmisel maa osutus 28 sm. lühemana.

Kergejõustiku võistlused Helsingis.

Helsingis peeti rahvusvahelisi kergejõustiku võistlusi, millest ka meie tuntud poolakas Kusocinski osa võttis. Ta jooksis ja võitis 5000 mt. 15:01,4. Kuigi see aeg kuigi ligi ei ole ilmarekordile, siis ka Nurmi ei jookse tänapäeval palju paremini. Kusocinski loodab enda juures veel tükk tööd teha arenemiseks ning kõik välja panna, et tuleval aastal Los Angelesis võita kuldmedali.

Helsingi seekordsed tagajärjed olid:

100 yardi: Koponen — 10,1; Järvinen. 200 mt.: A. Järvinen — 22,8.

Virtanen — 23,1. 1500 mt.: Grönholm — 4:11,8; Hongisto — 4:12,6. 1½ ingl. miili: Lehtinen — 6:42,1 (mitteametlik maailmarekord); E. Purje — 6:44,1. 5000: mt.: Kusocinski — 15:01,4. Kaila — 15:03,5. Loukola — 15:12,6. 110 mt. tõkkes: Sjöstedt — 16,1; Lindquist.

Kaugus: Sjöman — 683, Kokkonen — 660.

Kõrgus: Dahlman — 188; Reinikka — 183.

Kuul: Torpo — 13,55.

Oda: Reinikka — 60,66.

Vasar: Eriksson — 45,95.

Jalgpallimängija sai pekka.

Vahejuhtumine Berliinis.

Berliinis peeti meistrivõistluste tsükli jalgpallimängu Berliini Hertha ja Nürnbergi Fürthi vahel. Võitis eelmise aasta meister Hertha 3:1.

Võistlusel oli erakorraline juhtum, mis paarile inimesele isegi elu maksma pidi. Mäng oli iseloomult äärmiselt terav ja kokkupõrked olid korduvad. Siiski suudeti peale toimumist leppida. Peale vaheaega oli meeleolu veidi rahunenud. Mõlemalt poolt lasti kaotsi minna jumalikud võimalused värvate saavutamiseks. Nürnberglastel olid lõpuks pea kaotanud ja mängisid plaanita. 5 min. enne lõppu pääsis Hertha Lehmanni pealöögist kolmanda väravani. Nüüd järgnes skandaal, mida harva juhtub jalgpalliväljal. Fürthi Ruch pääsis heasse seis-

korda. Temale jooksis aga kaitsja Kraus vastu ning meelega löi teda kardetavalt jalaga. Mees sai niivõrt vigastada, et tuli väljalt kanda. Kraus kõrvaldati mängust. Mõne viivituse järele alles lahkus ta platsilt saadetuna hiigla pahameele kisaga. Väljalt lahkudes oli aga kohale rutanud pealtvaatajaskond, kes tema üle linchi kohut mõistma hakkas. Mees sai niivõrt tublisti pekka, et kandraamil toimetati haiglasse, kus ta vigastused tõsisteks tunnustati. Tal oli peajaaju põrutus. Näos on mõned kriimustused. Mõne päeva pärast võis ta siiski haiglast lahkuda. Kuid tal, kui mängija karjäär, on lõppenud, kuna arvatakse, et teda ei juleta rahva pahameele tõttu mängima panna.

Viljandi koolinoorte kergejõustik.

Viljandimaa poeglase gümnaasiumi kerge-sportlased korraldasid 3. juunil kooli omavahelised kergejõustiku võistlused.

Võistelda kahes klassis.

A klassis (üle 16 a. v.) näidati järgmised tagajärjed:

100 m. jooks: 1) Kaup 12,4 sek.; 2) H. Taar (meeter järel).

Kaugushüpe: 1) Kaup 6,76 m.; 2) Tõnisson 5,68 m.

Kolmikhüpe: 1) E. Stern 12,00 m.; 2) Öunap 11,94 m.

Kettaheide (kerge ketas): 1) Kaup 41,74 m.; 2) Käger 41,39 m.

Kuulitõuge (kergekuul): 1) Käger 13,34 m.; 2) H. Taar 12,61 m.

Odaheide: 1) Rääm 38,30 m.; 2) Sultsenberg 37,20 m.

B klassi saavutised olid:

60 m. jooks: 1) H. Kütt 8,4 sek.; 2) Torm (rinnajagu järel).

Kõrgushüpe: 1) Rull 1,40 m.; 2) Torm 1,35 m.

Kuulitõuge (kerge kuul): 1) J. Lütis 10,31 m.; 2) Rull 9,90 m.

Kaugushüpe: 1) Kütt 4,94 m.; 2) Kala 4,90 m.

Kooli parimateks olid Kaup ja H. Kütt, kes omasid punkte kõige enam.

Brasillia uued rekordid.

Rios püstitati pool tosinat uut Brasillia rekordi. Mulat Xavier jooksis 100 mt. — 10,7 ja 200 mt. — 22,7. Pugilisi jooksis 800 mt. — 1:57,7. Negger Gomes — 3000 mt. 9:18,9. Cyro Falco kolmikus — 13,94 ja Carmin vasaras 42,57.

Teistest, rekorde mitteannud tagajärjedest oleks Pugilisi — 400 mt. 49,9. Gomes — 1500 mt. 4:16,4. Padilha tõkkejooksus 15,6 ja 55,6. Lucio Castro teivas 390, kuna 3 meest lõpetasid 370 pealt. Pacquie tõukas kuuli 13,18 ja ketast 37,83. Gerner odas 53,20. Netto kaugus 680.

Estonia — Kalev.

Juuni algul debüteeris „Estonia“ kodumaa ja nimelt meistermeeskonna „Kalevi“ vastu, keda võitis 2:0.

Barney Berlinger Ameerika 10-võistluse meister.

Philadelphias peetud võistlustel tuli Ameerika meistriks kümnevõistluses pennsylvanlane Barney Berlinger 7782,5 punktiga Klaueri 7548 p. ees. Kolmandaks jäi Munger — 7289 p. Uue meistri tagajärjed olid: 100 mt. — 11,4; 400 mt. — 54,4; 1500 mt. — 5:45,5; 110 mt. tõkkes — 16,7; kõrgus — 184; kaugus — 695; teivas — 375; kuul — 14,87; ketas 42,20; oda — 57,30.

Samadel võistlustel Mac Dermott teivashüppes saavutas 4,21; Dawson — 4,15; Lansrud — 4,12 ja Kaufmann — 4,09; kauguses olid tagajärjed: Boyle — 7,88; Peacock — 7,87; Fulner — 7,70.

Pennsylvania ülikool jooksis 4×440 yardi 3:17,8; kuna Michigani ülikool 880 yardi teatejooksus püstitas uue Ameerika rekordi — 1:27.

Schmeling harjutab kõvasti.

Max Schmeling harjutab tublist eelolevaks võistluseks Striblingi vastu. Ta viib praegu Ohio osariigi Conneaut Lake Park linnas. Ta on heas tervises seisukorras. Peale nelja harjutusringi lõpetab ta päevase treeningu pikema jooksuga. Iga päev „nuhtleb“ ta oma partnereid, kellest Tony Morello varsti loobus, vaatamata saadavast heastasust. Umbes 1000 ameeriklast käib päevas harjutust jälgimas. Ameerika kihlveod on isamaaliste tunnete tõttu praegu 2:1 Striblingi kasuks.

— Tšehhoslovakkia jalgpallimeistriks tuli Praha Slavia, kes viimases mängus lõi Meteor VIII 4:1. Värvate vahetõkkes olid tal 52:15 ja punkte 26. Teiseks jäi Sparta ühepunktise eduga Bohemians ees. Tallinnat külastavad Nachod ja Teplitzer on 6. ja 7. kohal. Neist Teplitzer lõi Nachodi 4:1.